

Kommunedelplan Tromsø: Ny Tverrforbindelse og ny forbindelse til Kvaløya

Kartlegging og verdisetting av naturmangfold

Christina Wegener, Bjarne Oddane og Ole Kristian Larsen

**Kommunedelplan Tromsø: Ny
Tverrforbindelse og ny forbindelse til
Kvaløya
Kartlegging og verdisetting av naturmangfold**

Ecofact rapport: 403

www.ecofact.no

Referanse til rapporten:	Wegener C, Oddane B og Larsen OK. 2014. Kommunedelplan Tromsø: Ny Tverrforbindelse og ny forbindelse til Kvaløya. Kartlegging og verdisetting av naturmangfold. Ecofact rapport 403, 52 s (inkludert nye faktaark til Naturbase)
Rapporttype:	Kartlegging og verdisetting av naturmangfold
Nøkkelord:	Naturtyper, vegetasjon, vilt, marint, terrestrisk
ISSN:	1891-5450
ISBN:	978-82-8262-401-5
Oppdragsgiver:	Statens vegvesen
Prosjektleder hos Ecofact AS:	Christina Wegener
Prosjektmedarbeidere:	Bjarne Oddane og Ole Kristian Larsen
Kvalitetssikret av:	Geir Arnesen
Samarbeidspartner:	Ecofact Sørvest AS
Forsidebilde:	Humle på røsslyng ved Myrsetklubben, Kvaløya. Foto: Christina Wegener

www.ecofact.no

FORORD

Statens vegvesen er i samarbeid med Tromsø kommune og Troms fylkeskommune i gang med å utarbeide kommunedelplan for ny Tverrforbindelse og ny forbindelse til Kvaløya. Det er utarbeidet et planprogram for kommunedelplanen som var på høring fram til 2. juni 2014. I tråd med nasjonale føringer skal konsekvenser for naturmangfold for ulike traséalternativer utredes.

I den forbindelse har Ecofact fått i oppdrag å utrede konsekvenser for naturmangfold, inkludert naturtyper, vilt og marint mangfold.

Denne rapporten inneholder beskrivelser av naturmangfoldet som skal danne grunnlaget for senere konsekvensvurderinger for tiltaket når definerte alternativer foreligger.

Vi takker Therese Sigurdsen i Statens vegvesen for samarbeidet så langt.

Tromsø 31. oktober 2014

Christina Wegener

1 INNHOLD

FORORD	1
1 INNHOLD	2
2 SAMMENDRAG	4
3 INNLEDNING	5
4 METODE	6
4.1 DATAGRUNNLAG	6
4.2 BEFARINGER	7
5 OVERORDNEDE TREKK	7
5.1 LANDSKAPSREGION.....	7
5.2 STRØMFORHOLD I SANDNESSUNDET	8
1.1 BERGGRUNN OG LØSMASSER.....	9
6 SØRBOTN - KLUBBEN	9
6.1 BERGGRUNN OG LØSMASSER.....	9
6.2 NATURVERNOMRÅDER	9
6.3 NATURTYPER	10
6.4 VILTOMRÅDER	16
7 HÅKØYA	17
7.1 BERGGRUNN OG LØSMASSER.....	17
7.2 NATURTYPER	17
7.3 VILTOMRÅDER	23
8 SELNES – LANGNES	24
8.1 BERGGRUNN OG LØSMASSER.....	24
8.2 NATURTYPER	24
8.3 VILT	28
9 HOLMENBUKTA – GRINDNES	29
9.1 BERGGRUNN OG LØSMASSER.....	29
9.2 NATURTYPER	29
9.3 VILT	34
10 SIGERSTAD – SANDNES	36
10.1 NATURTYPER.....	36
10.2 VILT	37
11 HOLT – ÅSGÅRD	38
11.1 NATURTYPER.....	38
12 NORRØNA – GIÆVERBUKTA	39
12.1 NATURTYPER.....	39
12.2 VILT	40

13HÅPET – MORTENSNES	40
13.1 NATURTYPER	40
13.2 VILT	42
14GRØNNÅSEN – BREIVIKA	42
14.1 NATURTYPER	43
14.2 VILT	43
15OPPSUMMERING AV NATURVERDIER	44
16KILDER	45
17AKTUELLE HÅNDBØKER	45
1 FAKTA-ARK TIL NATURBASE	47
17.1 NATURTYPELOKALITET: KLUBBEN 1 – BEITESKOG	47
1.1 NATURTYPELOKALITET: KLUBBEN 2 – RIKMYR.....	49
1.2 NATURTYPELOKALITET: KLUBBEN 3 – RIKERE SUMP- OG KILDESKOG	51

2 SAMMENDRAG

Statens vegvesen er i samarbeid med Tromsø kommune og Troms fylkeskommune i gang med å utarbeide kommunedelplan for ny Tverrforbindelse og ny forbindelse til Kvaløya. Det er utarbeidet et planprogram for kommunedelplanen som var på høring fram til 2. juni 2014. I tråd med nasjonale føringer skal konsekvenser for naturmangfold for ulike traséalternativer utredes.

Denne rapporten beskriver naturmangfoldet i de områdene som er aktuelle for tiltak. Beskrivelsene er gjort med bakgrunn i befaringer, intervju, informasjon fra lokale informanter, søk i databaser og tidligere kartlegginger. Det er utført dykking etter marint naturmangfold i to områder i Sandnessundet og nord og sør for Håkøya. Verdifulle viltområder er vurdert ut fra databaser og intervju med lokalkjente ornitologer samt oversiktsbefaring (3. september 2014). Datagrunnlaget vurderes å være godt nok.

Verdien av naturmangfoldet er vurdert for alle de aktuelle delområdene. Verdivurderinger og beskrivelser skal legge grunnlaget for konsekvensvurdering av de ulike alternativene når disse foreligger.

3 INNLEDNING

Statens vegvesen utreder mulige plasseringer av en ny Tverrforbindelse og ny forbindelse til Kvaløya. I den forbindelse har Ecofact fått i oppdrag å beskrive og verdisette naturmangfoldet på aktuelle steder som kan bli berørt av tiltakene.

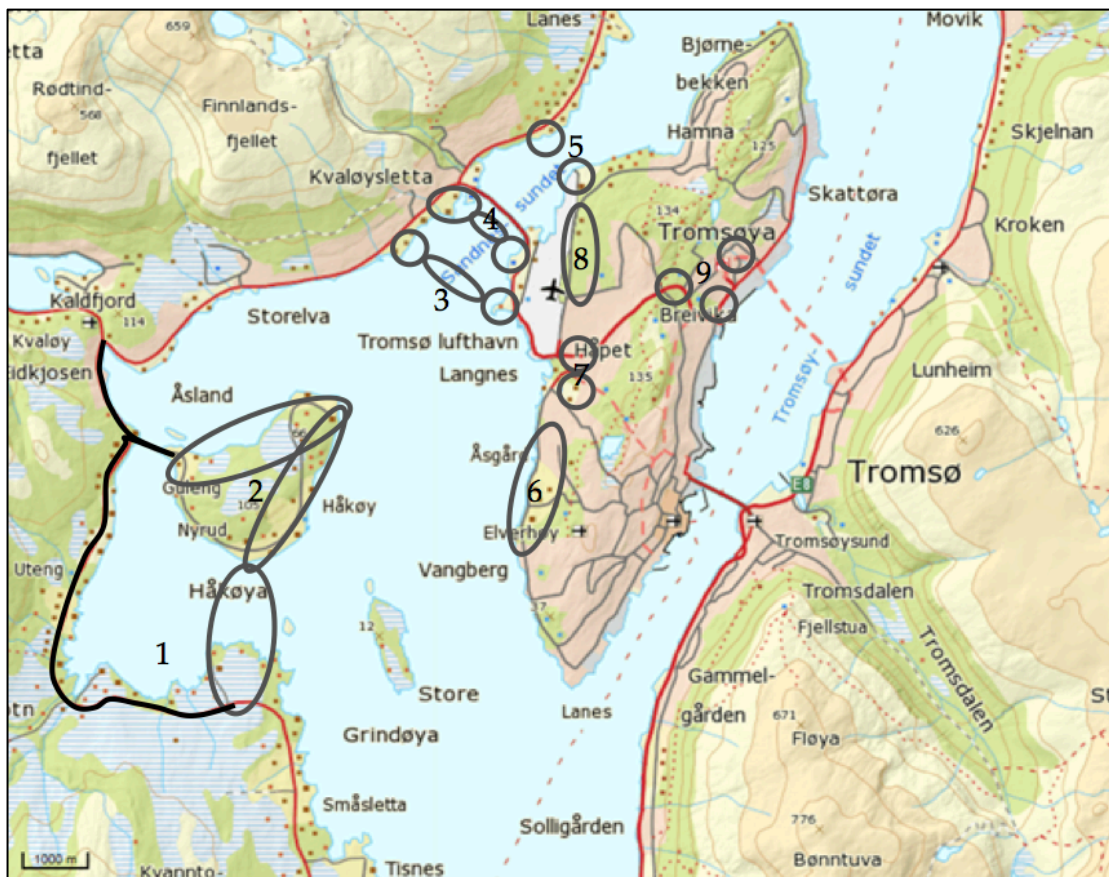
Vi har delt inn vår beskrivelse i 9 delområder: 1) Sørbotn – Klubben, 2) Håkøya, 3) Selnes – Langnes, 4) Holmenbukta – Grindnes, 5) Sigerstad – Sandnes, 6) Holt – Åsgård, 7) Norrøna – Giæverbukta, 8) Håpet – Mortensnes, 9) Grønnåsen – Breivika.

Disse delområdene er visst i figur 3-1.

Utredningen skal danne basis for en videre utredning av konsekvenser for ulike lokaliseringalternativ når disse foreligger.

Konsekvensutredningen skal i neste omgang være med å gi grunnlag for å

- fatte beslutning om utbygging/ikke utbygging av ny Tverrforbindelse og ny forbindelse til Kvaløya
- planlegge best mulig plassering og beskrive eventuelle avbøtende tiltak mot uønskede konsekvenser

Figur 3-1 Oversikt over områder som oppdragsgiver ville ha vurdert med hensyn på naturmangfold i forbindelse med ny Kvaløyforbindelse og ny Tverrforbindelse. Vi har nummerert 9 delområder som vi har beskrevet særskilt i denne rapporten

4 METODE

4.1 Datagrunnlag

Vurderingene av naturmangfold er gjort på bakgrunn av befaringer, gjennomgang av eksisterende nettstedsdatabaser og litteratur, samt opplysninger fra vårt faglige nettverk, inkludert intervjuer av hobbyornitologer (Stein Nilsen og Ingve Birkeland).

Offentlige databaser som Naturbase og Artskart er sjekket for informasjon om naturtyper, viltområder og rødlistede arter.

Marine naturtyper er kartlagt etter metoden beskrevet i DN-håndbok 19, terrestriske naturtyper er kartlagt etter DN-håndbok 13. Både DN-håndbok 13 og DN-håndbok 19 har en rekke definerte naturtyper som blir kategorisert til lokal-, regional- og nasjonal verdi (C-, B- og A-verdi) etter bestemte kriterier.

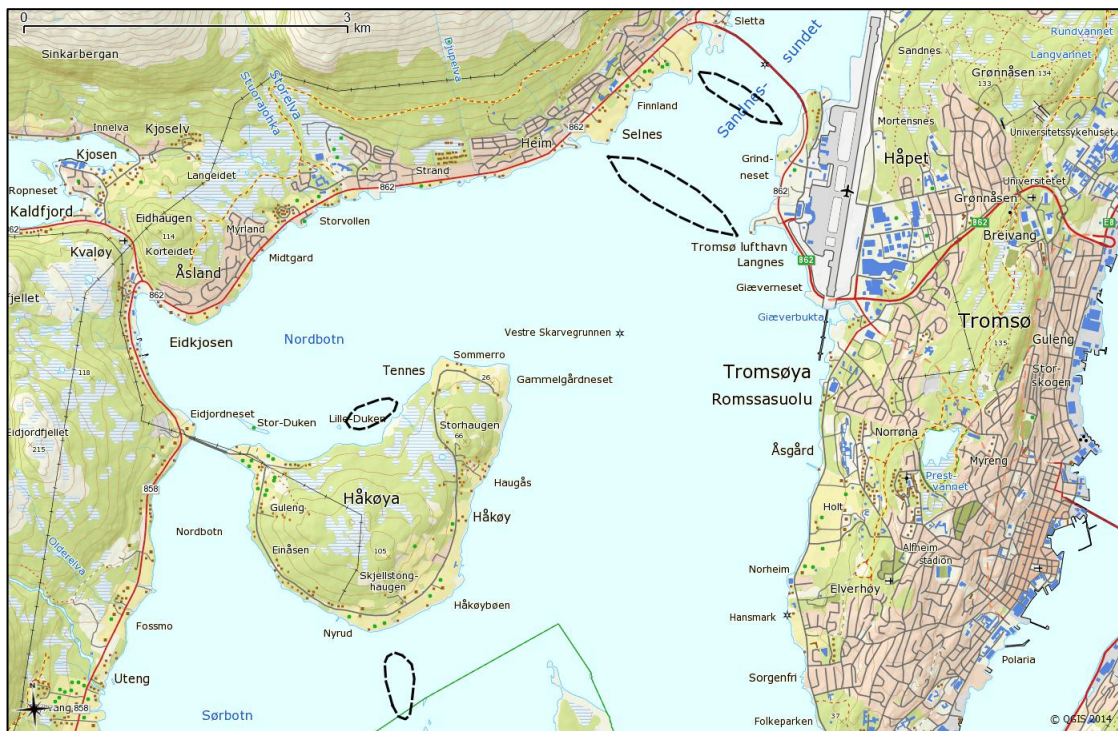
De terrestriske naturtyperegistreringene for Tromsø som ligger i Naturbase er generelt eldre og mangler i de fleste tilfeller både beskrivelser, (relevante) verdibegrunnelser og kildehenvisninger. Det er ikke tidligere foretatt revisjon av de naturtypeområdene som ligger inne i Naturbase for Tromsø. En stor del av arbeidet har derfor bestått i å gå igjennom og revidere eksisterende data. Det viser seg at mange av områdene som ligger inne i Naturbase etter dagens retningslinjer må nedgraderes i verdi, og noen områder har ikke en gang lokal verdi etter retningslinjene og bør derfor tas ut av Naturbase.

Før var det vanlig at viltområder også ble avgrenset som naturtyper på bakgrunn av viltverdi. Slik ”dobbelkartlegging” i Naturbase finner vi mange eksempler på for Tromsø kommune, men dette er ikke korrekt etter dagens retningslinjer. Naturtypeavgrensninger som kun er begrunnet i viltverdi skal etter retningslinjene tas ut av Naturbase.

Ecofact utførte i 2013 en ny naturtypekartlegging for Tromsø kommune, bestilt av Fylkesmannen i Troms. Disse registreringene er ennå ikke lagt inn i Naturbase, men er inkludert i denne utredningen der de er relevante.

DN-håndbok 13 for tiden under revisjon, og nye kartlegginger skal utføres etter utkast til nye faktaark til DN-håndbok 13 (Miljødirektoratet 2014). Disse faktaarkene er i denne rapporten også brukt som grunnlag for revisjonsarbeidet av tidligere innlagte naturtypedata.

Viktige områder for vilt er kartlagt etter DN-håndbok 11. DN-håndbok 11 kategoriserer viltområder til liten, middels eller stor viltverdi ut fra hvilken funksjon området har for ulike arter.

Figur 4-1 Befaringsområdene for marint naturmangfold er markert med stiplede linje.

4.2 Befaringer

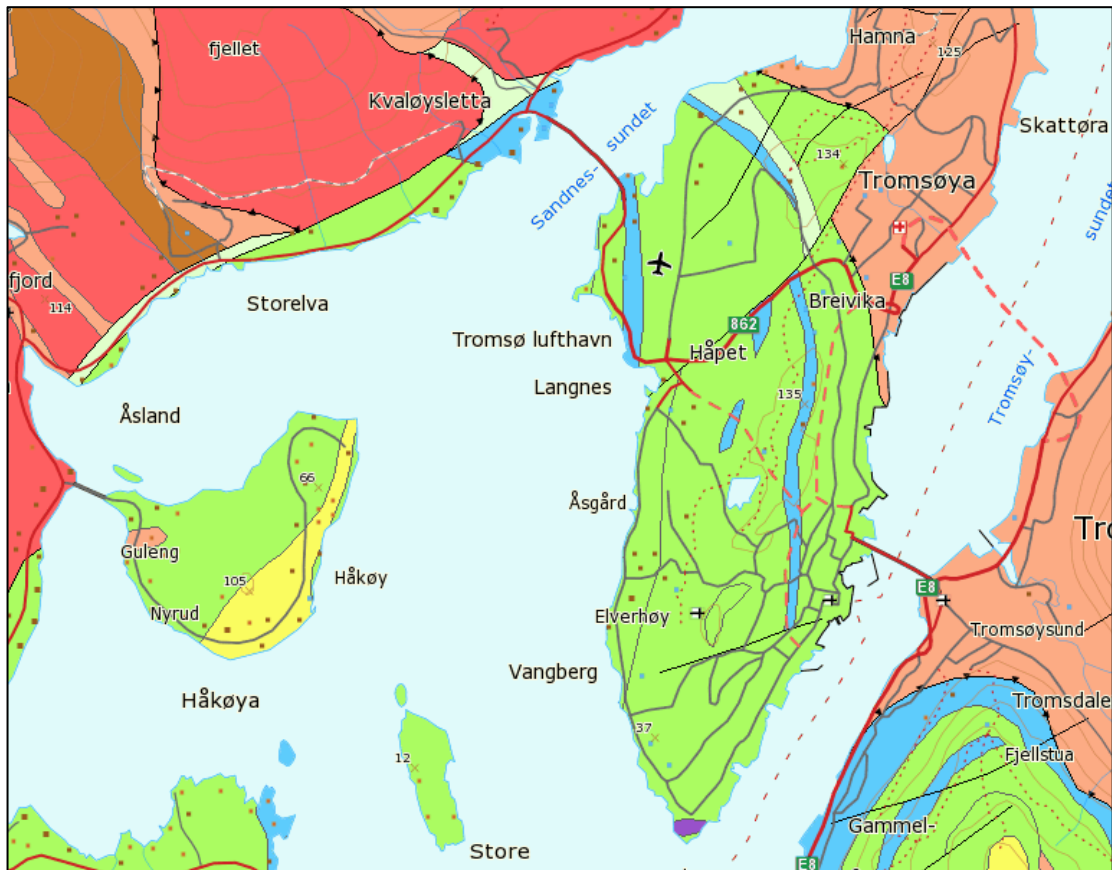
Befaringer ble foretatt i perioden 20., 21. og 25. august, samt 9. og 10. oktober 2014 (naturtyper), 3. september (oversiktsbefaring vilt) og 7. og 8. oktober (marint naturmangfold).

For marint naturmangfold har vi undersøkt 4 områder ved dykking, se figur 4-1. På grunn av vanskelige forhold med sterk strøm ble de to områdene i Sandnessundet befart med stikkprøver. Dekningsgraden vurderes å være tilfredsstillende i Sandnessundet og god i områdene rundt Håkøya. Befaringene rundt Håkøya ble foretatt under svært rolige forhold, men det var noe dårlig sikt (5-10 meter).

5 OVERORDNEDE TREKK

5.1 Landskapsregion

Ifølge *Nasjonalt referansesystem for landskap* (Skog og landskap 2005), der Norge inndeles i 45 landskapsregioner, er Tromsø plassert i region 32, *Fjordbygdene i Nordland og Troms*. Denne landskapsregionen har fjordtrauet som hovedform, og et kulturpreg som binder regionen sammen. Fjordmunningene har brede og forgrenete løp som lengst ut danner et øy- og halvøylandskap, der strandflatene ofte er løsmasserike med til dels tykke morene og strandavsetninger. Høyere i terrenget er det sparsomt med løsmasser og nakne bergflater kan dominere dalsidene.

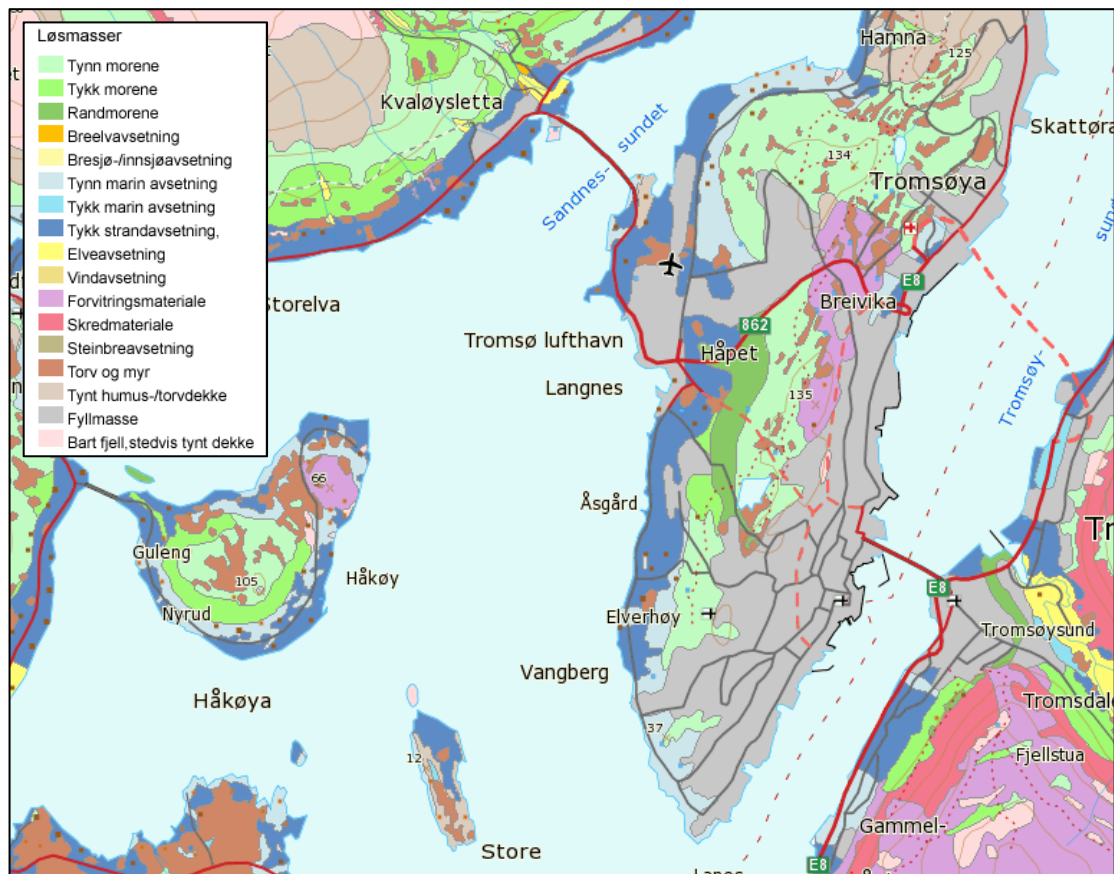

Figur 5-1 Berggrunnskart over utredningsområdet. Kilde: NGU

5.2 Strømforhold i Sandnessundet

Sandnessundet er strømrikt, og sundet utgjør en terskel, sammen med Trømsøysundet, som fremstår som en fysisk avgrensning mellom de store vannmassene nord for Trømsøya (Kvalsundet og Grøtsundet) og Balsfjorden i sør. Tidevannsstrømmen presses mot terskelområdet som også har en tydelig innsnevring fra flyplassområdet i nord til området der Sandnessundbrua krysser. Innsnevringen av vannveien og terskelen gjør vannveien trang med høy velocitet. Det er tidevannsstrømmen som er den dominerende strømmen i området, men andre faktorer er med å påvirker strømsituasjonen. Sandnessundet har en forsinket tidevannsamplitude, og dette kan trolig skyldes et etterslep av vannmasser inn i det relativt lukkede systemet ved Balsfjorden hvor inn- og utløp består av tre trange sund (Sandnessundet, Trømsøysundet og Rystraumen).

Områdene på nord og sørsiden av Håkøya ligger i bakevjen til den sterke strømmen som preger områdene lengre øst. De skiller seg vesentlig fra områdene i Sandnessundet.

Figur 5-2 Løsmassekart over utredningsområdet. Kilde: NGU

1.1 Berggrunn og løsmasser

Kart over berggrunn og løsmasser er vist henholdsvis i figur 5-1 og 5-2, og er ellers omtalt under hvert delområde nedenfor.

6 SØRBOTN - KLUBBEN

6.1 Berggrunn og løsmasser

Berggrunnen i området består for en stor del av granat-muskovittskifer og gneis. Mot Klubben er det et rikere belte med kalkspatmarmor i vekslning med glimmerskifer og gneis, se figur 5-1.

Tykke strandavsetninger, tynn marin avsetning og torv og myr dekker mesteparten av arealet nedenfor fylkesvei 858, se figur 5-2.

6.2 Naturvernområder

Håkøybotn naturreservat er et våtmarksområde i Mammakjosen på Kvaløya. Formålet med fredningen er å bevare ei brei bukt ved elveutløp med et uvanlig variert strandengkompleks og yttergrenseforekomster for flere arter av strandplanter, og med et variert fugleliv. Området er vurdert som nasjonalt verneverdig i botanisk

sammenheng og lokalt verneverdig i ornitologisk sammenheng (høsttrekkområde for våtmarksfugl).

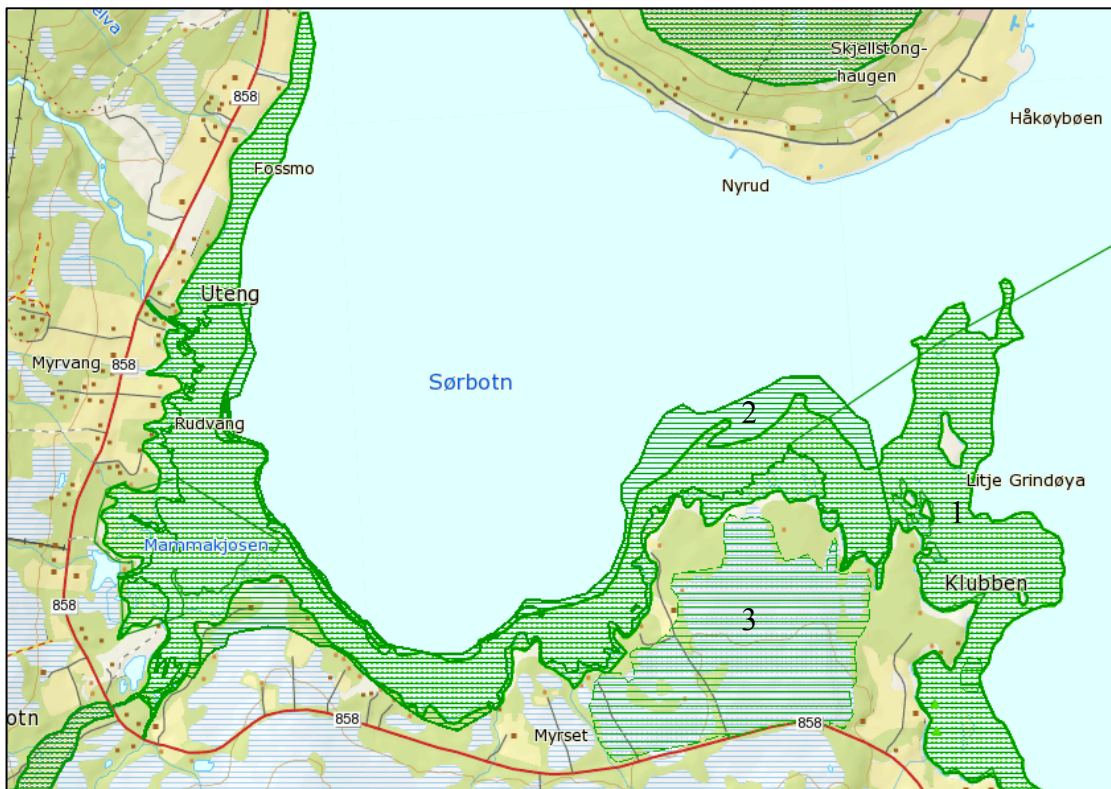
Grindøysundet naturreservat er et stort, sammenhengende fjæreområde og sjøarealer med holmer og skjær. Det er et av de viktigste trekkområder for vannfugl i fylket både vår og høst, hekkeområde for vadefugl, samt beite- og oppholdsområde sommer og vinterstid. Området er nasjonalt verneverdig i ornitologisk sammenheng.

Grindøysundet inngår i Balsfjorden våtmarkssystem, som er utvalgt til Ramsar-område, det vil si at verneområdet inngår i et globalt nettverk av vernede våtmarker som er særlig viktige for fuglelivet. Reservatet er også av Miljødirektoratet foreslått som Emerald-område, som betyr at området er en viktig del av det Europeiske nettverket for bevaring av arter og naturtyper.

6.3 Naturtyper

I Naturbase er tre lokaliteter med verdisatte naturtyper avgrenset i Sørbotn – Klubben-området.

Naturtypeavgrensningene er vist på kart i figur 6-1. Nedenfor har vi beskrevet hvordan vi vurderer disse naturtypeområdene etter gjeldende retningslinjer, og hva vi ellers fant av naturtyper i undersøkelsesområdet.

Figur 6-1 Kart over naturtyperlokaliteter registrert i Naturbase (se tekst for forklaring).

6.3.1 *Marint naturmangfold*

Befaringsområdet på sørsiden av Håkøya (se figur 4-1) ligger i et veldig beskyttet område. Det ligger i ytterste delen av området kalt Sørbotn, som kun har kontakt med omliggende sjø ved det smale og grunne Eidfjordsundet i nordvest og det relativt smale og grunne området Grindøysundet i sørøst. Området er preget av liten bevegelse i vannet og bunnen består for det meste av fin sand og mudder. Bunnforholdene var veldig løse og man kunne presse armen ned i sedimentene med letthet. Slike områder er ikke bare tilsynelatende livløse, men har også lite infauna, da sedimentene kolliderer for gravende organismer. Det var også partier i befaringsområde med grovere sedimenter av fin sand hvor fjæremark dominerte. Andre partier hadde et lag av ettårige brun- og rødalger som dekket bunnen. Området vurderes til liten verdi.

6.3.2 *Lokalitet 1*

Langs kysten av Kvaløya fra nord i Sørbotn til sørover i Grindøysundet naturreservat er det i Naturbase registrert et stort, sammenhengende bløtbunnsområde i strandsonen som er vurdert som svært viktig, A-verdi. Dette er egentlig en marin naturtype, men verdisetningen er begrunnet med at området er større (3732 dekar) og næringsområde for stedeagne vadefugl og andefugl. I Naturbase er NIVA 2009 oppgitt som kilde.

Avgrensingen inkluderer en lang rekke større og mindre områder med verdifull strandeng og strandsump. Vi vurderer at forekomstene av strandeng og strandsump bør inkluderes i områdebeskrivelsen. Alternativt kan de skilles ut som egne naturtypeområder men dette vil være arbeidskrevende grunnet mosaikkstruktur (se lokalitet 2). Avgrensningen inkluderer også et mindre område med viktig ålegraseng.

6.3.3 *Lokalitet 2*

Fra Uteng og nesten fram til Klubben er det i Naturbase registrert et område med strandeng og strandsump med A-verdi (svært viktig). Store sjøarealer og bløtbunnsområder i strandsonen er inkludert i området. Vi vurderer at området bør tas ut av Naturbase, og at strandeng og strandsump i stedet bør registreres med mosaikkandel under lokalitet 1. Dette siden arealene med denne naturtypen er forholdsvis små og fragmenterte, og siden strandengen hele veien ligger inntil, og inngår i mosaikk med, et svært viktig bløtbunnsområde. Vi vurderer derfor at det ikke er hensiktsmessig å skille disse to naturtypene.

De strandengområdene som vi befarte lå mellom Myrset og Klubben. Disse var så sterkt nedbeitet at det var vanskelig å artsbestemme gress og urter i området. Godt beitetrykk er ett av kriteriene for høy verdi av strandeng og strandsump. Sammen med høyt innslag av spesialiserte strandengarter og ubetydelig preg av tekniske inngrep, fremmede arter, slitasje eller forurensing, og et forholdsvis stort areal (> 50 dekar) kvalifiserer dette til verdien A, svært viktig.

Figur 6-2 Mosaikk av strandeng og bløtbunnsområder i strandsonen nær Klubben sør for Håkøya. Utsikt mot Store Blåmann i det fjerne. Foto: Christina Wegener

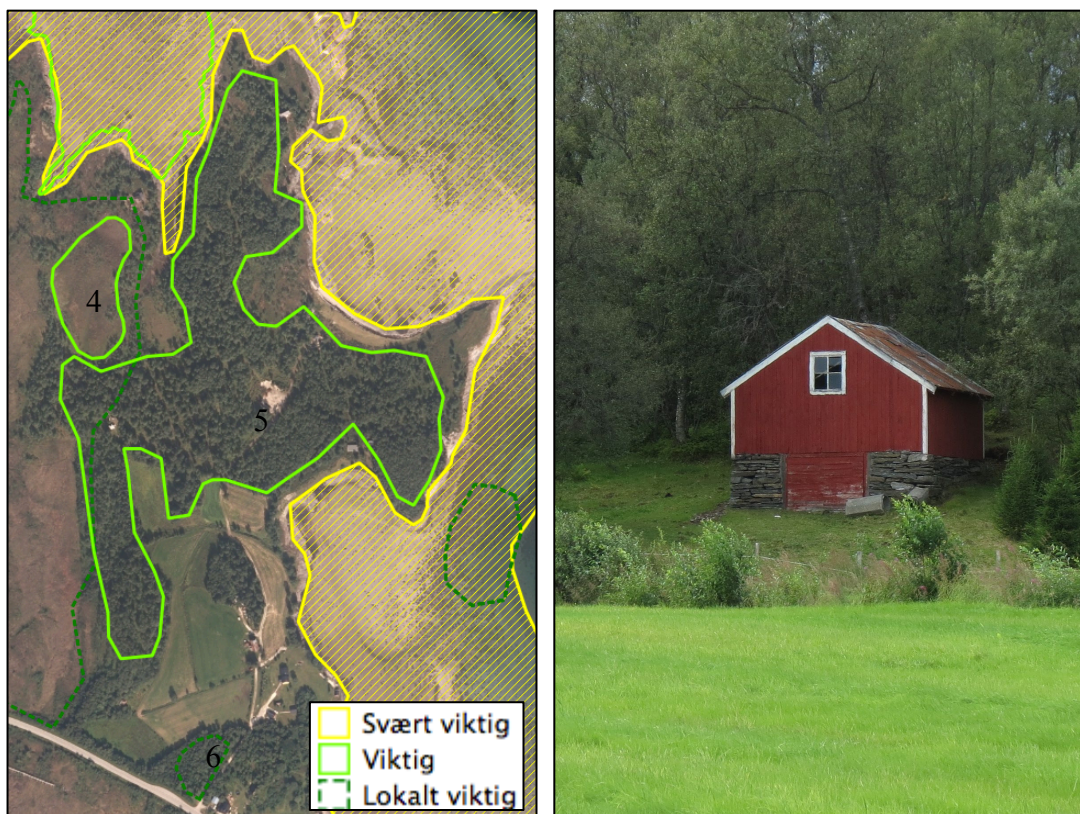
Figur 6-3 Parti med terrengdekkende beitemyr i mosaikk med fattig boreal fukthei. Foto: Christina Wegener

6.3.4 Lokalitet 3

Det største arealet nedenfor fylkesvei 858 er et stort område som i Naturbase klassifisert som kystmyr av typen velutviklet terrengdekkende myr. Ifølge retningslinjene skal kun myr i de plantegeografiske sonene O2 og O3 klassifiseres som kystmyr. Området er likevel så stort og intakt at vi vurderer at dette er en verdifull naturtype, selv om den ikke helt passer med kategoriene fra DN-håndbok 13. Myrer av denne størrelsen og utformingen er sjeldne langs kysten av Troms.

Hoveddelen av myra er fattig-intermediær men med et mindre rikt parti på den rike berggrunnen i øst. Myra har vært beitet og det er fremdeles gjerder over deler av myra. En del av området har mer heipreg enn myrpreg og hele området kan kanskje klassifiseres som en mosaikk av fattig boreal fukthei og beitemyr. Vi observerte spredt røsslyng i myra, og humle på røsslyng (forsidefoto). Landskapsmessig er myra ganske imponerende der den breier seg utover det meste av neset (se figur 6-3).

Verdisetting av denne lokaliteten er vanskelig, men vi vurderer at den har minst lokal verdi. Området inkluderer et mindre område med rikmyr, som er avgrenset i figur 6-4a.

Figur 6-4 Delområde 1, Sørbotn – Klubben, med avgrensing av nye naturtype lokaliteter for Naturbase. 4) rikmyr (viktig), 5) beiteskog (viktig), 6) rikere sump- og kildeskog (lokalt viktig). b Gammel utløe nær Bjørnvang. Foto: Christina Wegener

Figur 6-5 Beiteskog i delområde 1 Sørbotn – Klubben. Foto: Christina Wegener

6.3.5 Nye lokaliteter

Øst for myra er det et skogsområde som er sterkt preget av husdyrbeite og er en del av et vakkert kulturlandskap. Dette området kan klassifiseres som beiteskog da skogen er lysåpen og engpreget med dominans av gress og med en mengde einer som er formet av beite. De rødlistede artene mørkskjellet vokssopp (VU), kadavermose (VU) og bruntann-nikkemose (NT) er registrert i Artskart innenfor området. Størrelsen av området, kontinuitet i beiting med tilnærmet tradisjonelt beitetrykk, flere rødlista arter og arter som er tydelig beiteavhengige bidrar til at vi vurderer denne skogen som minst viktig (B-verdi).

Nærmere fylkesveien er det et lite skogholt som kan klassifiseres som rikere sump- og kildeskog, med svartvier og høgstauder som enghumbleblom, skogstorkenebb og firblad. Vi vurderer dette området til lokal verdi da arealet var lite og vi ikke fant spesielle arter eller spesielt gamle elementer som skulle tilsi høyere verdi.

Figur 6-6 Rikere sumpskog med svartvier i delområde 1 Sørbotn – Klubben. Foto: Christina Wegener

6.3.6 Oppsummering verdifulle naturtyper

Etter revisjon av innholdet i Naturbase (se tabell 2) vurderer vi at området inneholder følgende verdifulle naturtypeområder:

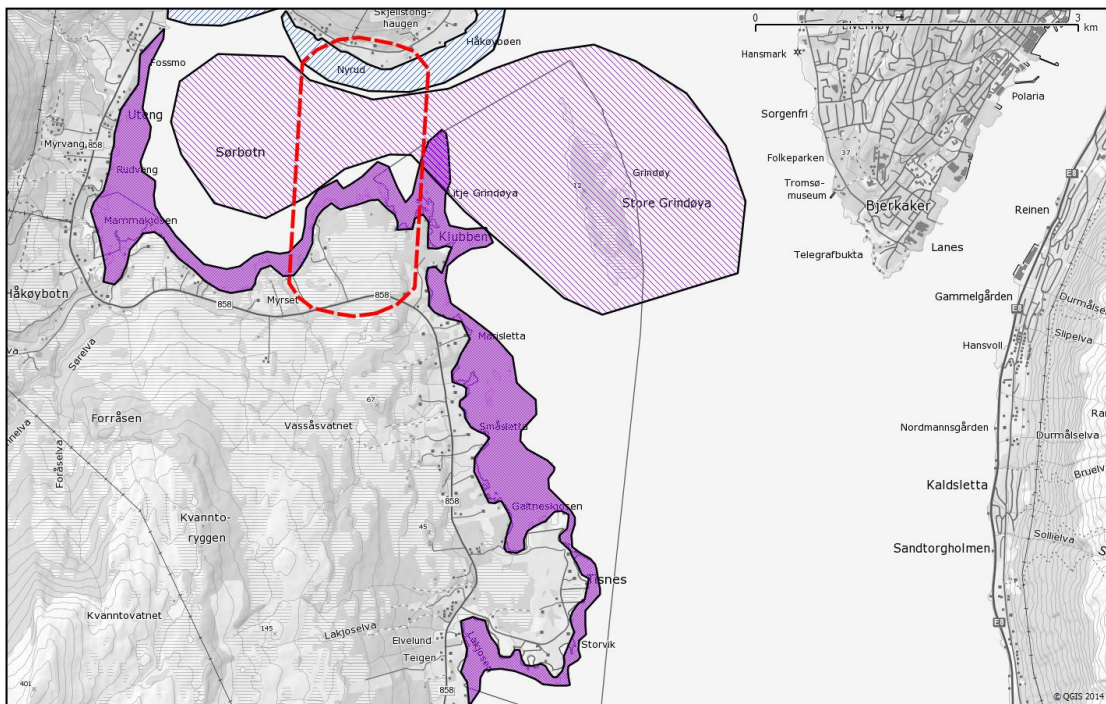
- **bløtbunnsområder i strandsonen (A-verdi, svært viktig), som inkluderer**
 - ålegraseng (B-verdi, viktig)
 - strandeng og strandsump (A-verdi, svært viktig)
- **beiteskog (B-verdi, viktig)**
- **beitemyr (C-verdi, lokalt viktig), som inkluderer**
 - rikmyr (B-verdi, viktig)
- **rikere sump- og kildeskog (C-verdi, lokalt viktig)**

Tabell 2 Naturtypelokaliteter fra Naturbase, med id-kode, angitt naturtype og verdi, ny verdi etter revisjon og kort merknad om endringsgrunn, samt liste over nye områder. Se tekst for forklaring.

Nr	Id	Angitt naturtype	Angitt verdi	Ny verdi	Merknad	Korrigeres
1	BN00061264	Bløtbunnsomr i strandsonen	A	A	I mosaikk med 2	X
2	BN00019030	Strandeng og strandsump	B	A	I mosaikk med 1	X
3	BN00018937	Kystmyr	C	C	Beitemyr eller fukthei	X
4		Rikmyr		B	Overlapper med kystmyr (3)	ny
5		Beiteskog		B	Beites av hest og sau	ny
6		Rikere sump- og kildeskog		C	Lite areal, nær terskelverdi	ny

6.4 Viltområder

I Naturbase er det markert av et yngleområde for ærfugl som berører delområdet Sørbotn – Klubben (se figur 6-7). Dette viltområdet er gitt middels verdi. Denne utredningen gir også grunnlag til å avgrense enda to viltområder. Delområdet strekker seg gjennom et større fjæresoneområde bestående av mudderflater samt noen partier med strandeng. Hele dette fjæresoneområdet er viktig for vadefugl og er avgrenset som viltområde med viltvekt 4 (stor verdi) (se figur 6-7). Havområdet fra Store Grindøya og videre mot Sørbotn er viktig som overvintring- og rasteplass for andefugler. Dette området gis viltvekt 4 (stor verdi). Avgrensingen for dette området er unøyaktig. Store deler disse to avgrensingene er vernet som naturreservat; Håkøybotn naturreservat (VV00000133) og Grindsund naturreservat (VV00000215) med formål å blant annet bevare området som et viktig leveområde for fugl. Det meste av området innenfor delområdet er imidlertid ikke vernet, men har likevel mange av de samme kvalitetene som de verna områdene og er med på å binde de sammen lokalitetene til et helhetlig større område.

Figur 6-7 Delområde 1 Sørbotn – Klubben er markert med rød stiptet linje. Viltområdet for vadefugl er markert med lilla og yngleområde for ærfugl med blåskravert polygon, mens beiteområde for andefugl er markert med lillaskravert polygon.

I Artskart er det lagt inn store mengder fugleobservasjoner innen ulike grupper. Vadefugl og andefugl kan spesielt trekkes frem. Av vadefugl kan fjæreplytt (maksantall: 1000), myrsnipe (maksantall: 180), polarsnipe (maksantall: 800), tjeld (maksantall: 378) og sandlo (maksantall: 50) nevnes spesielt. For andefugler kan havelle (opptil 150 ind.), sjøorre (NT) (opptil 80 ind.), svartand (NT) (opptil 230 ind.) og flokker på opptil 1000 individer ærfugl nevnes. Andefuglene oppholder seg i et videre område på begge sider av Klubben. Fiskemåke (NT) bruker området som en del

av et større område og det er ikke grunnlag for å markere av noen områder etter vilthåndboka for denne arten.

Av pattedyr forekommer det elg og oter innen planområdet. Området er ikke spesielt viktig for elg og ingen viltområder er registrert. Oter (VU) bruker området som en del av et større område og det er ikke grunnlag for å markere av noen områder etter vilthåndboka for denne arten.

Det resterende arealet innen delområdet Sørbotn – Klubben består av beita bjørkeskog og en stor myrflate som i all hovedsak består av fattig fastmattemyr. Foruten 1-2 par hekkende tyvjo (NT) på myrområdet, er det ingen viktige viltområder knyttet til dette område.

Tabell 3. Verdien av de ulike verdisatte temaene innen delområdet Sørbotn – Klubben.

Objekt	Tema	Viltvekt/rødlistekategori	Verdi
Yngleområde for ærfugl	Viltområde	3	Middels
Vinter- og beiteområde for andefugl	Viltområde	4	Stor
Beiteområde for vadefugl	Viltområde	4	Stor
Svartand	Rødlistear	NT	Middels
Sjørre	Rødlistear	NT	Middels
Fiskemåke	Rødlistear	NT	Middels
Tyvjo	Rødlistear	NT	Middels
Oter	Rødlistear	VU	Middels

7 HÅKØYA

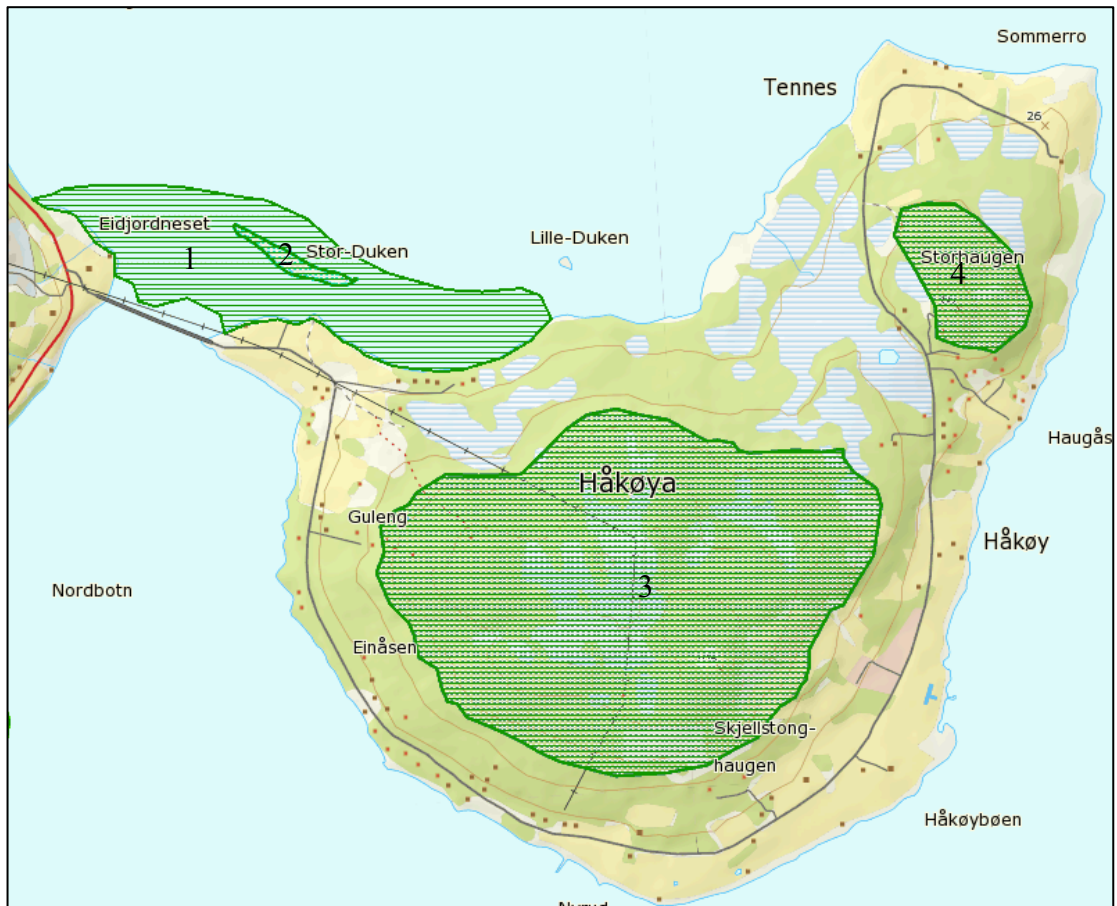
7.1 Berggrunn og løsmasser

Berggrunnen i området består for en stor del av glimmergneis, amfibolitt og kvartsitt, se figur 5-1.

Håkøya er dekket av et tykt lag med løsmasser, både strandavsetninger, morene, forvittringsmateriale og torv og myr, se figur 5-2.

7.2 Naturtyper

I Naturbase er fire lokaliteter med verdisatte naturtyper avgrenset i og rundt Håkøya, en marin og tre terrestriske. Lokalitetene er vist på kart i figur 7-1. Nedenfor har vi beskrevet hvordan vi vurderer disse naturtypeområdene etter gjeldende retningslinjer, og hva vi ellers fant av naturtyper i undersøkelsesområdet.

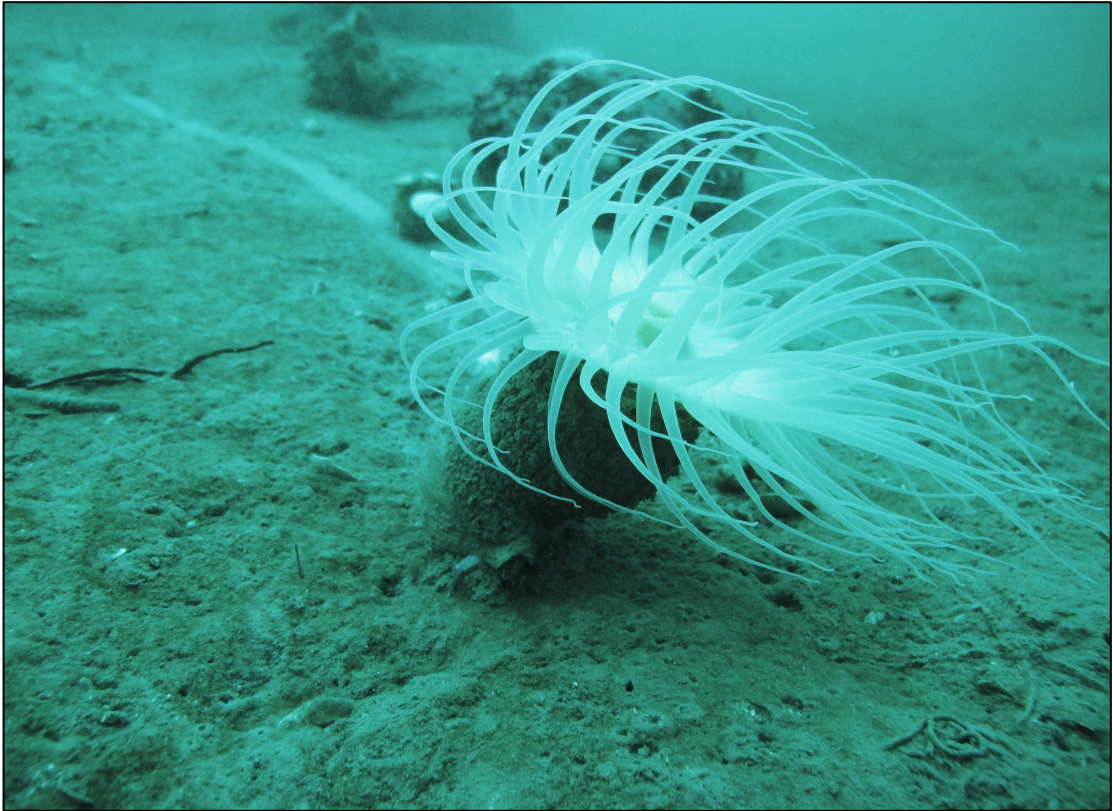

Figur 7-1 Kart over naturtypelokaliteter registrert i Naturbase (se tekst for forklaring).

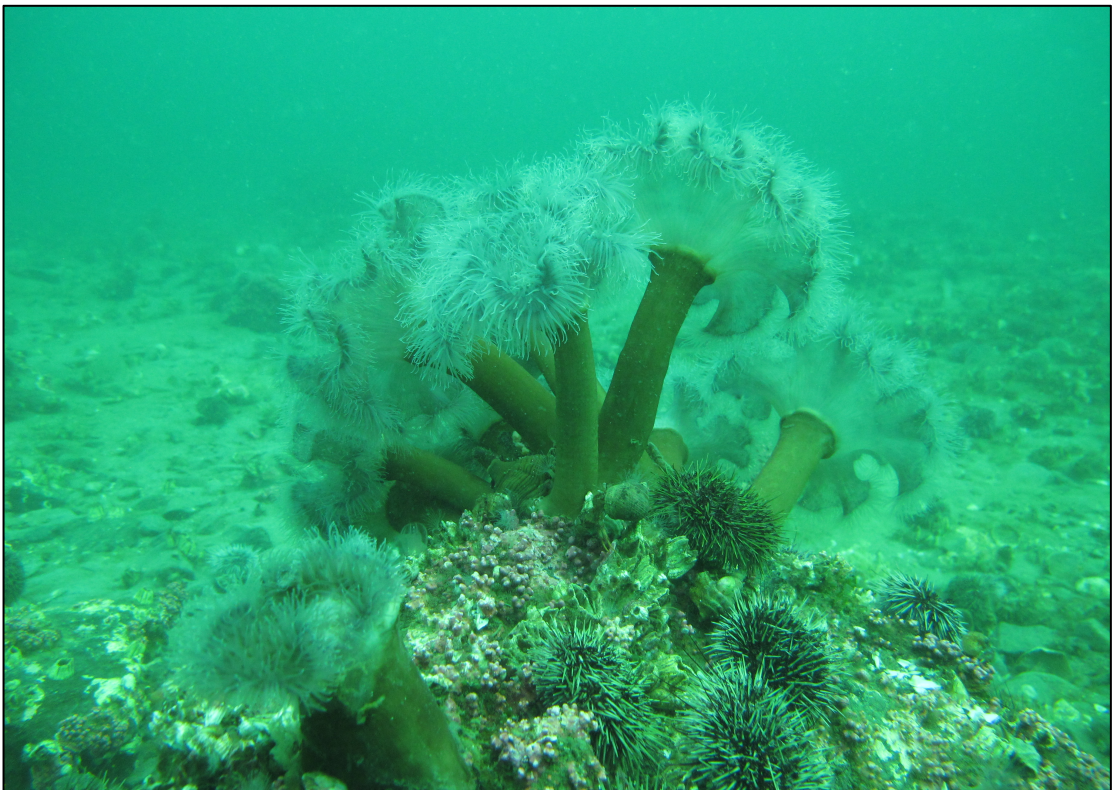
7.2.1 Marint naturmangfold

Området på Nordsiden av Håkøy, og inn mot Eidkjosen ligger utenfor de sterke strømmene som preger Sandnessundet. Området er nok likevel sterkt påvirket av strømmen i Sandnessundet ved en stadig utskiftning av næringsrikt vann i området. Dette vil igjen føre til en relativ høy turbiditet i området og stor sedimentasjonsrate. Området som ble befart bar preg av sedimentering av finpartikler i de dype og flate partiene. Mot Håkøya ligger det en randmorene, hvor morenemassene danner godt grunnlag for påvekstorganismer.

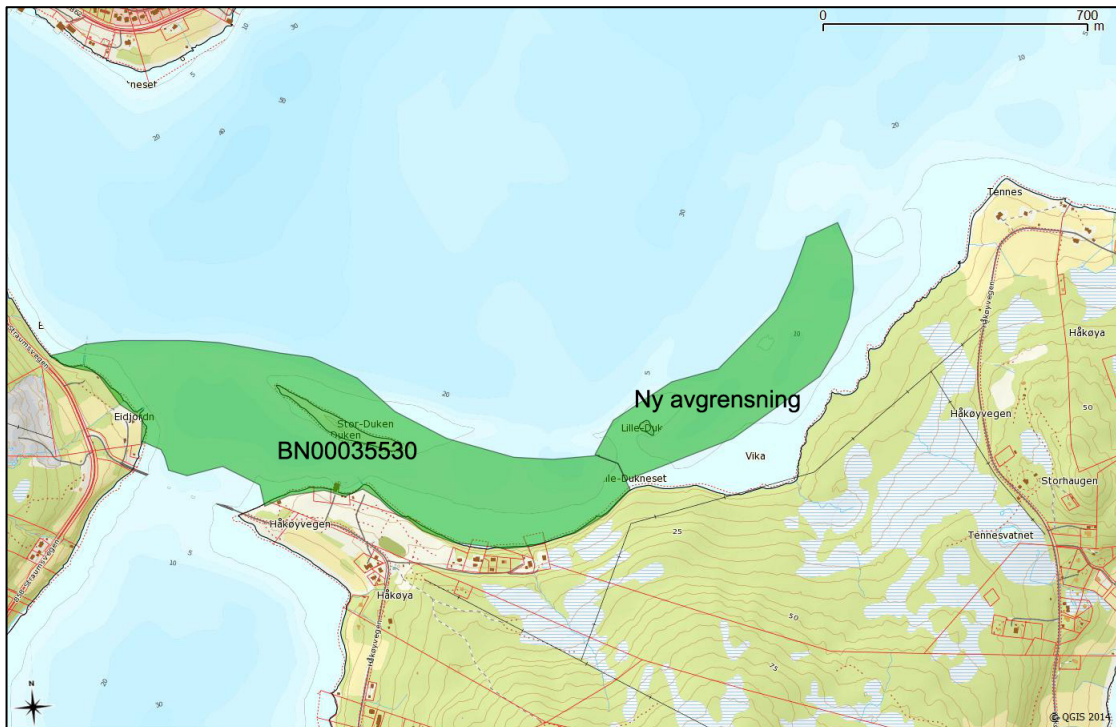
Områdene med de fine sedimentene ser ut til å inneholde få organismer, men dette er ikke tilfelle. Sedimentene hadde struktur og kollapset ikke ved berøring. Dette gir grunnlag for gravende organismer (infauna). Disse områdene er bare tilsynelatende «livløse». Det ble ikke undersøkt for infauna, men det ble observert flere fjæremark (*Arenicola marina*) og sifoner (ånderør) fra bivalver, samt noe epifauna som vandrende neptunsnegl (figur 7-2).

Figur 7-2 Neptunsnegl (Neptunea despecta) med parasittsjørose på bløtbunn med fin sand. Det var høy biologisk aktivitet i sedimentene. Foto: Ole Kristian Larsen

Figur 7-3 Områdene med morenemasse skaper tredimensjonale miljøer, her med sjønellik, kalkalger og kråkeboller på blokk. Foto: Ole Kristian Larsen

Figur 7-4 Eksisterende og ny avgrensning av israndavsetningen

7.2.2 Lokalitet 1

Det er tidligere avgrenset en israndavsetning vest i området (BN00035530), og denne befaringen gir grunnlag for å utvide avgrensningen av naturtypen (figur 7-4).

Morenemassen skaper helt andre forhold enn de flate partiene. Randmorenen er dannet av morenemateriale som er skjøvet opp foran brefronten. Materialet er usortert og inneholder alle kornstørrelser fra leir til blokk. Større stein og blokk skaper tredimensjonale miljø og skjulesteder for krepsdyr. Områdene med større morenemasse var rike på liv med krepsdyr, forskjellige arter anemoner, rur, kalkalger, bivalver, snegler og rørdannene børstemark.

Israndavsetninger vurderes som marin naturtype og området får middels verdi basert på randmorenen (B /regional verdi) som danner den marine foten til Håkøya fra nord. Området hadde høy biodiversitet.

7.2.3 Lokalitet 2

Området ligger som en øy midt i det marine naturtypeområdet som er kartlagt nord for Høykøybrua. Stor-Duken er i Naturbase registrert som strandeng og strandsump med A-verdi (svært viktig). Verdibegrunnelsen i Naturbase sier kun noe om områdets kvalitet som viltområde (viktig hekkeområde for ærfugl). Dette var vanlig tidligere, men svarer ikke til dagens krav til verdibegrunnelser. Området er ikke undersøkt spesielt i forbindelse med denne utredningen, men vi vurderer at området høyst kvalifiserer til B-verdi (viktig). Strandengen her ser ut til å være noe gjengrodd, men i liten grad preget av tekniske inngrep, fremmede arter, slitasje eller forurensing (jf

retningslinjer for verdisetting, Bratli 2014). Ingen rødlistede planter er registrert for området i Artskart.

Figur 7-5 Beitepreget bjørkeskog på Håkøya. Foto: Christina Wegener

7.2.4 Lokalitet 3

Midt på Håkøya er det et stort skogsområde som feilaktig er klassifisert som gråorheggeskog med A-verdi (svært viktig). Skogen i området er dominert av bjørk, og den er preget av beite. Etter gjeldende retningslinjer er det aktuelt å klassifisere denne skogen som beiteskog eller som rik boreal løvskog av undertypen lågurt-bjørkeskog.

Sistnevnte skal bare kartlegges dersom skogen inneholder dokumenterte rødlistearter eller rødlistede naturtyper, fordi lågurtbjørkeskog er en utbredt naturtype (Jansson 2013). Vi har ikke observert eller funnet informasjon om rødlistede arter av planter, sopp, mose eller lav i dette området av Håkøya.

På grunn av at det har vært langvarig utmarksbeite på Håkøya, og skogen fortsatt har et tydelig beitepreg, kan området klassifiseres som beiteskog. Utmarksbeitet med både storfe og sau på Håkøya opphørte for mer enn 10 år siden, og skogen er ikke spesielt kalk- eller artsrik, og det er heller ikke stort innslag av eldre skog her. Vi vurderer derfor at dette skogsområdet høyst har lokal verdi som naturtype, jf terskelverdier for kartlegging av beiteskog (Norderhaug og Svalheim 2014).

Figur 7-6 Beitepreget eldre bjørkeskog på Storhaugen, Håkøya. Foto: Christina Wegener

7.2.5 Lokalitet 4

På Storhaugen er det gjort funn av den rødlista lavarten gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*). I dette området er skogen eldre, og det var mange gammelskogselementer i form av død ved og gamle trær av grove dimensjoner. På nordsiden av storhaugen var et rikere drag med noe basekrevende arter som fjelltistel, jåblom, sløke. Vi fant ingen rødlista planter i området, og heller ikke Artskart eller Tromsøs lokalflora (Engelskjøn 2012) gir noen informasjon om rødlista planter på Håkøya.

Området er i Naturbase avgrenset som bjørkeskog med høgstauder av verdi A. Etter dagens retningslinjer kan dette området klassifiseres som gammel boreal løvskog av typen gammel bjørkeskog. Området er over 50 daa stort, men antall gammelskogselementer per dekar er ikke så stort at vi vurderer det til mer enn middels verdi (B, viktig).

7.2.6 Nye lokaliteter

Vi har ikke avgrenset nye naturtypelokaliteter på Håkøya. Mindre rikmyrsfragmenter finnes spredt på Håkøya men er ikke så spesielle at vi vurderer at de fortjener egen avgrensing.

7.2.7 Oppsummering verdifulle naturtyper

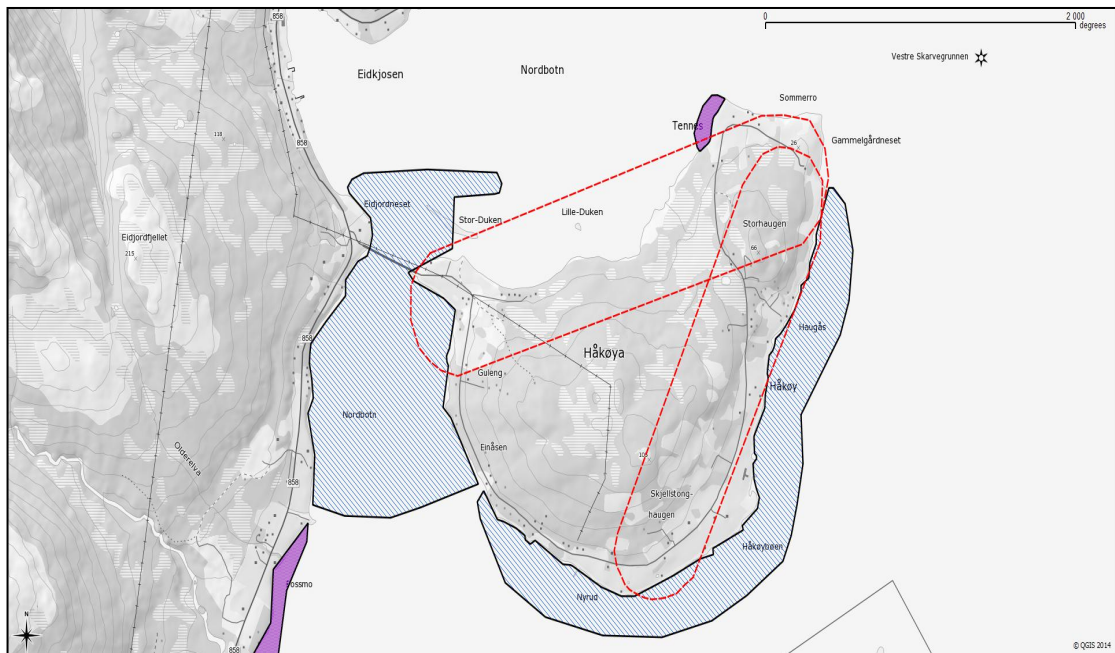
Etter revisjon av innholdet i Naturbase (se tabell 4) vurderer vi at området inneholder følgende verdifulle naturtypeområder:

- **israndavsetninger (B-verdi, viktig)**
- **strandeng og strandsump (B-verdi, viktig)**
- **beiteskog (C-verdi, viktig)**
- **gammel boreal løvskog av utformingen bjørkeskog (B-verdi, viktig)**

Tabell 4 Naturtypelokaliteter fra Naturbase, med id-kode, angitt naturtype og verdi, ny verdi etter revisjon og kort merknad om endringsgrunn. Se ellers tekst for begrunnelse.

Nr	Id	Angitt naturtype	Angitt verdi	Ny verdi	Merknad	Korrigeres
1	BN00035530	Israndavsetninger	A	B	Området er utvidet	X
2	BN00018910	Strandeng og strandsump	A	B	Noe gjengrodd.	X
3	BN00018914	Gråor-heggeskog	A	C	Beiteskog med bjørk	X
4	BN00018909	Bjørkeskog med høgstauder	A	B	Gammel boreal løvskog	X

7.3 Viltområder

Figur 7-7 Delområde 2 Håkøya er markert med rød stiple linje. Viltområdet for vadefugl er markert med lilla og yngleområde for ærfugl (sør- og østsiden av Håkøya) og beiteområde for ærfugl er markert med blåskravert polygon.

I Naturbase er det markert av to viltområder; et beiteområde for ærfugl på vestsiden av Håkøya og et yngleområde for ærfugl på sør- og østsiden av øya. Begge viltområdene har fått middels verdi. Denne utredningen gir grunnlag for å avgrense ytterligere et viltområde. På Tennes er det en mudderflate som er viktig for vadefugl særlig i trekktiden. Området er ikke spesielt stort, men fungerer sammen med de andre mudderflatene i området som et nettverk som til sammen har stor betydning for rastende vadefugl. Det er ingen registreringer i Artskart fra lokaliteten. Område gis viltvekt 2 (middels verdi). Dyrkamarken på sør og østsiden av øya blir brukt som

beiteområde for grågås (på våren) og enkelte par hekker også her. Det hekker også noen få par med storspove (NT) her.

Tabell 5. Verdien av de ulike verdisatte temaene innen delområde 2 Håkøya.

Objekt	Tema	Viltvekt/rødlisterkategori	Verdi
Yngleområde for ærfugl	Viltområde	3	Middels
Beiteområde for ærfugl	Viltområde	3	Middels
Beiteområde for vadefugl	Viltområde	2	Middels
Storspove	Rødlisterart	NT	Middels

8 SELNES – LANGNES

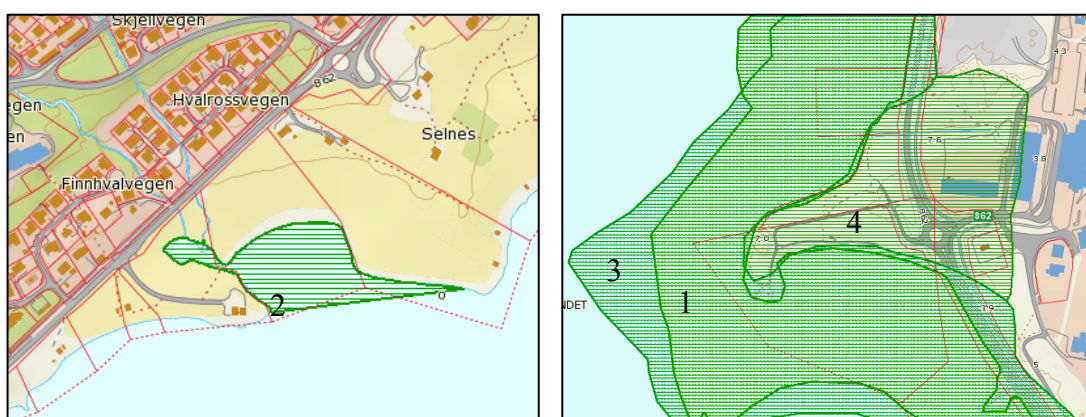
8.1 Berggrunn og løsmasser

Hovedbergart i Selnes – Langnes-området er glimmergneis med glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt (se figur 5-1). Løsmassene består av tykke strandavsetninger (se figur 5-2).

8.2 Naturtyper

I Selnes – Langnes-området er det tidligere avgrenset fire naturtypelokaliteter, herav tre terrestriske (se figur 8-1) og ett marint (et stort og svært viktig bløtbunnsområde i strandsonen utenfor Langnes, kartlagt av NIVA i 2009).

Nedenfor har vi beskrevet hvordan vi vurderer disse naturtypeområdene etter gjeldende retningslinjer, og hva vi ellers fant av naturtyper i undersøkelsesområdet.

Figur 8-1 Kart over naturtypelokaliteter registrert i Naturbase (se tekst for forklaring).

8.2.1 Marint naturmangfold

Det var veldig sterk strøm i Sandnessundet. Befaringen foregikk derfor med stikkprøver langs dreggtauet. I østre del, og midten av Selnes – Langnes-området var

det skjellsand som dominerte. Forekomster av skjellsand avgrenses til naturtype hvis de er av en viss størrelse (>100 daa). Denne avgrensningen er usikker, men trolig langt mindre enn 100 daa.

Den sterke strømmen kombinert med løse masser skaper vanskelige forhold for organismer å få fotfeste. Av organismer i dette området ble det observert kråkeboller og gravende anemoner, samt noen partier med rødalger på større substrat.

På vestsiden av området var forholdene noe roligere, det var fortsatt sterk strøm i de øvre vannlag men forholdene roet seg betraktelig på dypere sjø. Bunnssubstratet gjenspeilte denne observasjonen ved at det her var finere sedimenter i form av fin sand. Her var det flere, og større organismer enn i områdene med sterkere strøm. Området hadde gravende anemoner, pigghuder som sjøstjerner, slangestjerner, kråkeboller og sjøpølser. Det var en del bivalver, hovedsakelig oskjell (*Modiolus modiolus*) og haneskjell (*Chlamys islandica*). Det ble observert flere neptunsnegl (*Neptunea despecta*) med parasittsjorose (*Hormathia digitata*) festet til skallet.

Området vurderes til å ha liten til middels verdi på bakgrunn av registrert skjellsandforekomst og sterk strøm. Strømhastigheter på mer en 5 knop avgrenses som naturtype, Sandnessundet har strømhastigheter opp til 4 knop. Det er ikke grunnlag for å avgrense noen naturtype i området, men den sterke strømmen og skjellsandforekomsten er med å løfte verdien av området.

Figur 8-2 Bildet til venstre er tatt vest i område Selnes – Langnes. Området har sterk strøm som brunpølsen (*Cucumaria frondosa*) benytter seg av, ved at den har den forgreinede magesekken eksponert for å fange partikler i strømmen. Området består av fin sand med en del epi- og innfauna. Bildet til høyre er tatt øst i området, her var det svært strømtsatt. Pga. den høye velociteten var det få større organismer som trivdes her. Området består av skjellsand. Foto: Ole Kristian Larsen

8.2.2 Lokalitet 1

Et svært viktig bløtbunnsområde i strandsonen strekker seg hele veien på vestsiden av flyplassen på Langnes (NIVA 2009).

8.2.3 Lokalitet 2

Utenfor Selnes er det registrert et område med strandeng og strandsump med B-verdi (viktig). Dette området er åpenbart en blanding av strandeng og bløtbunnsområde i fjæra, der sistnevnte utgjør størstedelen av arealet. Selve strandengen er forholdsvis liten og påvirket av gjødsling fra jordbruk og andre inngrep. Vi vurderer at dette strandengområdet ikke når opp på terskelverdi for kartlegging som naturtype. Det bør derfor tas ut av Naturbase. Området er derimot et viktig viltområde (se nedenfor).

8.2.4 Lokalitet 3

Utenfor Langnes er det registrert et område med strandeng og strandsump med A-verdi (svært viktig). Store sjøarealer og bløtbunnsområder i strandsonen er inkludert i området. Begrunnelsen for verdisettingen er at det finnes strandreverumpe og ettårig tangmelde. Dette tyder på at det er driftsvoller det her er snakk om (se nedenfor). Vi fant ingen verdifull strandeng eller strandsump her. Vi vurderer at området bør tas ut av Naturbase.

Figur 8-3 Parti fra Sandnes, nord for Langnes. Foto: Christina Wegener

8.2.5 Lokalitet 4

Selve Langnes ble i 2004 kartlagt som rikt strandberg med kalkkrevende plantesamfunn og strandvoller, viktig (B). Avgrensningen inkluderer store arealer med vei, parkeringsplass og bygninger, og inkluderer en god del gammel kulturmark under gjengroing.

I sørenden av fiskehjell-kunstverket på Langnes er det funnet fjellnøkleblom, og det er også funnet engbakkeseote og kildegras i området mellom Langnes og brua, riktignok på oversiden av veien (kilde: Artskart). Alle tre arter er nær truet (NT) og knyttet til vegetasjon som holdes åpen av beite eller av andre årsaker.

Vi vurderer likevel ikke at det er grunnlag for avgrensning av noen verdifulle naturtyper her. Området tilfredsstillende ikke kravene for en verdifull naturtypelokalitet og bør derfor tas ut av Naturbase.

Figur 8-4 Flyfoto over delområde 3 Selnes – Langnes, med avgrensning av verdifulle naturtypeområder etter revisjon: 1) et svært viktig bløtbunnsområde i strandsonen som strekker seg hele veien på vestsiden av flyplassen (se innfelt oversiktskart), kartlagt av NIVA i 2009, 5) viktige driftsvoller som ble kartlagt av Ecofact i 2013.

8.2.6 Nye lokaliteter

Ecofact kartla i 2013 en viktig lokalitet med driftsvoll på Langnes. Denne lokaliteten er ikke ennå lagt inn i Naturbase.

8.2.7 Oppsummering verdifulle naturtyper

Etter revisjon av innholdet i Naturbase (se tabell 6) vurderer vi at området inneholder følgende verdifulle naturtypeområder:

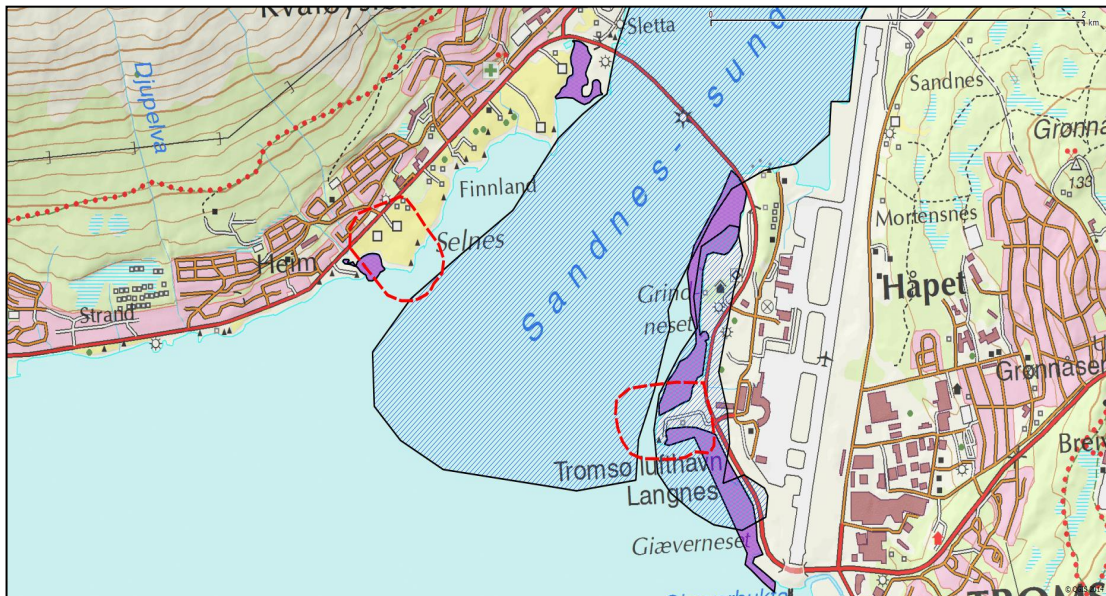
- **bløtbunnsområder i strandsonen (A-verdi, svært viktig)**
- **driftsvoll (B-verdi, viktig)**

Tabell 6 Naturtypelokaliteter fra Naturbase, med id-kode, angitt naturtype og verdi, ny verdi etter revisjon og kort merknad om endringsgrunn, samt liste over nye områder. Se tekst for forklaring. Nr er gitt til lokaliteter som er gyldige etter revisjon, og refererer til nummer på avgrensninger i figur 8-1 og 8-3.

Nr	Id	Angitt naturtype	Angitt verdi	Ny verdi	Merknad	Korrigeres
1	BN00061274	Bløtbunnsomr i strandsonen	A	A	Kartlagt av NIVA 2009	
	BN00018899	Strandeng og strandsump	B	-	Ikke verdifull strandeng her	Tas ut
	BN00018893	Strandeng og strandsump	A	-	Ikke verdifull strandeng her	Tas ut
	BN00018901	Rikt strandberg	B	-	Ikke verdifull strandberg her	Tas ut
5		Driftsvoll		B	Kartlagt av Ecofact 2013	ny

8.3 Vilt

Delområde 3 Selnes – Langnes kan naturlig deles i tre ulike delområder; 1) Selnes på Kvaløysida, 2) Langnes på Tromsøya og 3) Sandnessundet mellom.

Figur 8-5 Delområde 3 Selnes – Langnes er markert med røde stiplede linjer. Havarealet mellom er også en del av planområdet. Viltområdet for vadefugl er markert med lilla og yngleområde for ærfugl (Langs flyplassen) og beiteområde for ærfugl/andefugl er markert med blåskravert polygon.

Selnes. Det er ingen registreringer av viltområder i Naturbase. Denne utredningen imidlertid grunnlag for å avgrense mudderflaten i sør av Selnes som viltområde med viltvekt 2 (middels verdi). Mudderflaten er viktig for vadefugl i trekktiden. I Artskart er det en god del registreringer av vadefugl av de fleste artene som opptrer regelmessig i denne regionen. Polarsnipe (731), brushane (VU) (35), dvergsnipe (17), myrsnipe (90) og sandlo (50) kan nevnes (maksantall i parentes). Området fungerer sammen med de andre mudderflatene i området som et nettverk som til sammen har stor betydning for rastende vadefugl.

Langnes. I Naturbase er det markert av yngleområde for ærfugl med verdi A langs Grindneset. Denne utredningen gir grunnlag for å avgrense ytterligere to viltområder med verdi A og B. Områdene rundt Grindneset danner forholdsvis store mudderflater som er viktig for vadefugl i hele året, men aller mest i trekktiden. Området er stort og fungerer sammen med de andre mudderflatene i området som et nettverk som til sammen har stor betydning for rastende vadefugl. I Artskart ligger det inne store mengder registreringer av fugl. De fleste vadefuglene som forekommer regelmessig i regionen registreres årlig. Flere arter kan forekomme i store antall (maksantall i parentes bak artsnavnet): Polarsnipe (700), myrsnipe (145), fjæreplytt (300), lappspove (164), brusfugl (VU) (18), sandlo (45) og heilo (60). Området like sør av Langneset har en mudderflate som sammen med de andre mudderflatene i området danner et nettverk som til sammen har stor betydning for rastende vadefugl. Dette området brukes også mye av fjæreplytt vinterstid (Stein Nilsen pers. medd.). Det hekker også en mindre koloni med fiskemåke (NT) på Langnes.

Sandnessundet. I Naturbase er det markert av et større område i Sandnessundet som beiteområde for ærfugl med verdi B. Dette området er også viktig som beiteområde for flere andre andefugler. I Artskart er blant annet registrert inntil 1500 ærfugl, 150 svartand (NT), 150 sjøorre (NT), 250 praktærfugl og 100 havelle. Området oppjusteres til viltvekt 4 og verdi A.

Tabell 7. Verdien av de ulike verdisatte temaene innen delområde 3 Selnes – Langnes.

Objekt	Tema	Viltvekt/rødlistekategori	Verdi
Beiteområde for ærfugl/andefugl	Viltområde	4	Stor
Yngleområde for ærfugl	Viltområde	3	Middels
Beiteområder for vadefugl (Selnes)	Viltområde	2	Middels
Beiteområde for vadefugl (Langnes)	Viltområde	2	Middels
Brushane	Rødlistearter	VU	Middels
Fiskemåke (hekkeområde)	Rødlistearter	NT	Middels
Svartand	Rødlistearter	NT	Middels
Sjøorre	Rødlistearter	NT	Middels

9 HOLMENBUKTA – GRINDNES

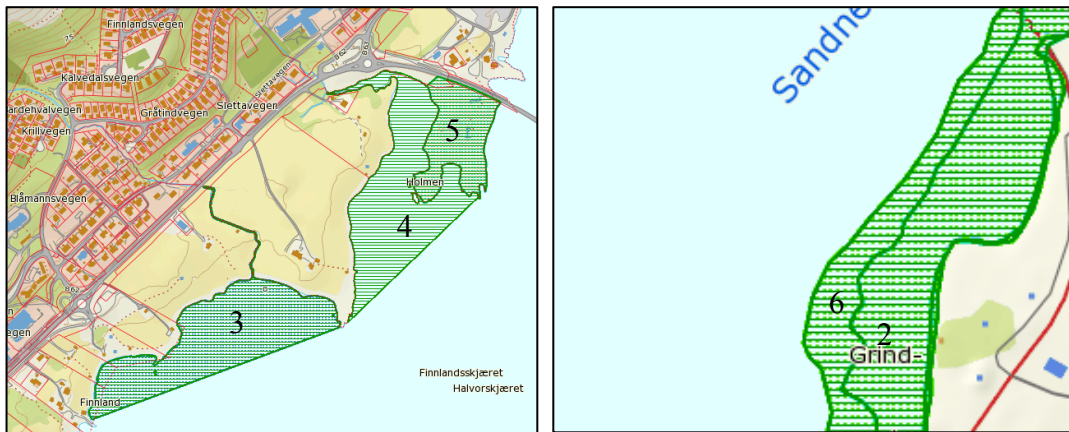
9.1 Berggrunn og løsmasser

Hovedbergart i Holmenbukta er kalkspatmarmor, stedvis dolomittisk. I Grindnesområdet er hovedbergarten glimmergneis med glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt (se figur 5-1). Løsmassene består av henholdsvis tynne og tykke strandavsetninger (se figur 5-2).

9.2 Naturtyper

I Holmenbukta – Grindnes-området er det tidligere avgrenset fem naturtypelokaliteter, tre på Kvaløysiden og to på Tromsøysiden av Sandnessundet (se figur 9-1).

Nedenfor har vi beskrevet hvordan vi vurderer disse naturtypeområdene etter gjeldende retningslinjer, og hva vi ellers fant av naturtyper i undersøkelsesområdet.

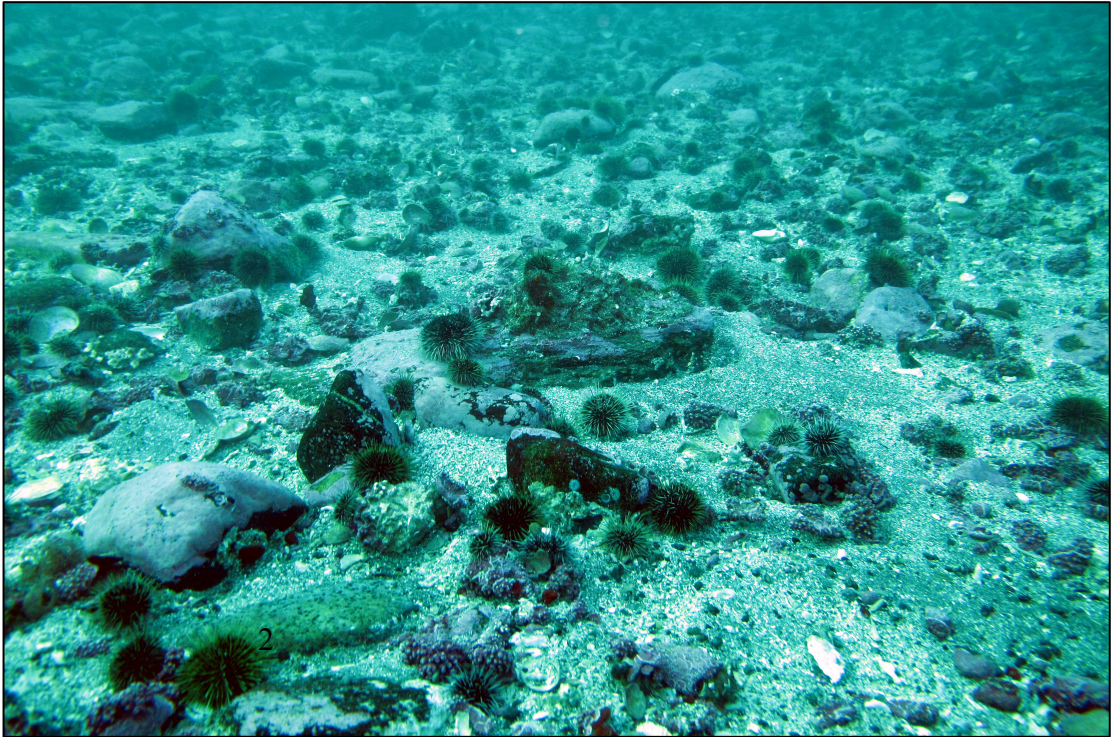
Figur 9-1 Kart over naturtypelokaliteter registrert i Naturbase (se tekst for forklaring).

9.2.1 Marint naturmangfold

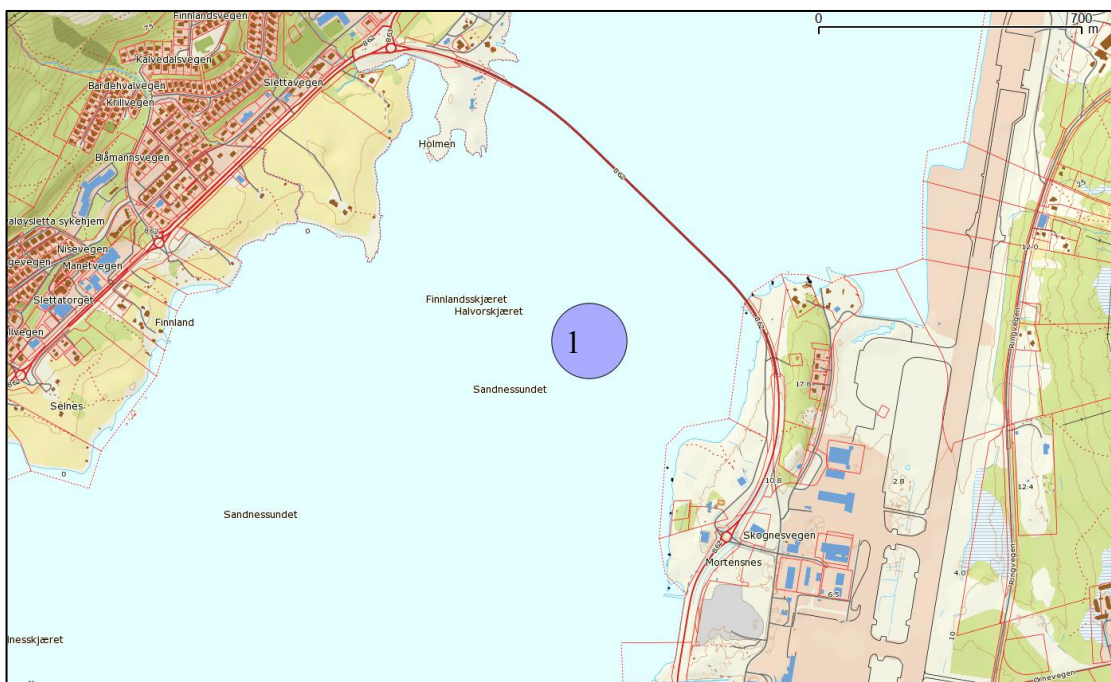
Det strømrrike området konsentrerer næringen i vannmassene på et mindre volum per tid. Dette gjør at slike områder ofte er rike på filterfødere som muslinger og børstemark, som igjen tiltrekker seg predatorer. Summen gjør at slike områder ofte er rike på liv.

Befaringen under vann ble gjennomført som stikkprøver langs dreggtau fra båten, da den sterke strømmen ikke gjorde det forsvarlig å svømme fritt over sundet. Deler av området bestod av løstliggende kalkalger. I Norge finnes fire forskjellige arter kalkalger som vokser løstliggende og danner det som kalles mergelbunner, arten som ble observert som løstliggende i Sandnessundet var vorterugl (*Lithothamnion glaciale*).

Mergelbunner er viktige biotoper for flere arter og har en spesiell artssammensetning. Det ble ikke foretatt en nøyaktig avgrensning av funnet, men området er grovt avmarkert i figur 9-3. I områdene med løstliggende kalkalger var der mye pigghuder, store individer av både kråkeboller, sjøpølser og sjøstjerner. Det var også mye slangestjerner i området. Området hadde en del trekantmark (*Pomatoceros triqueter*) som vokste på muslinger og andre stabile substrater.

Figur 9-2 Bunn med moderate forekomster av løstliggende kalkalger. Foto: Ole Kristian Larsen

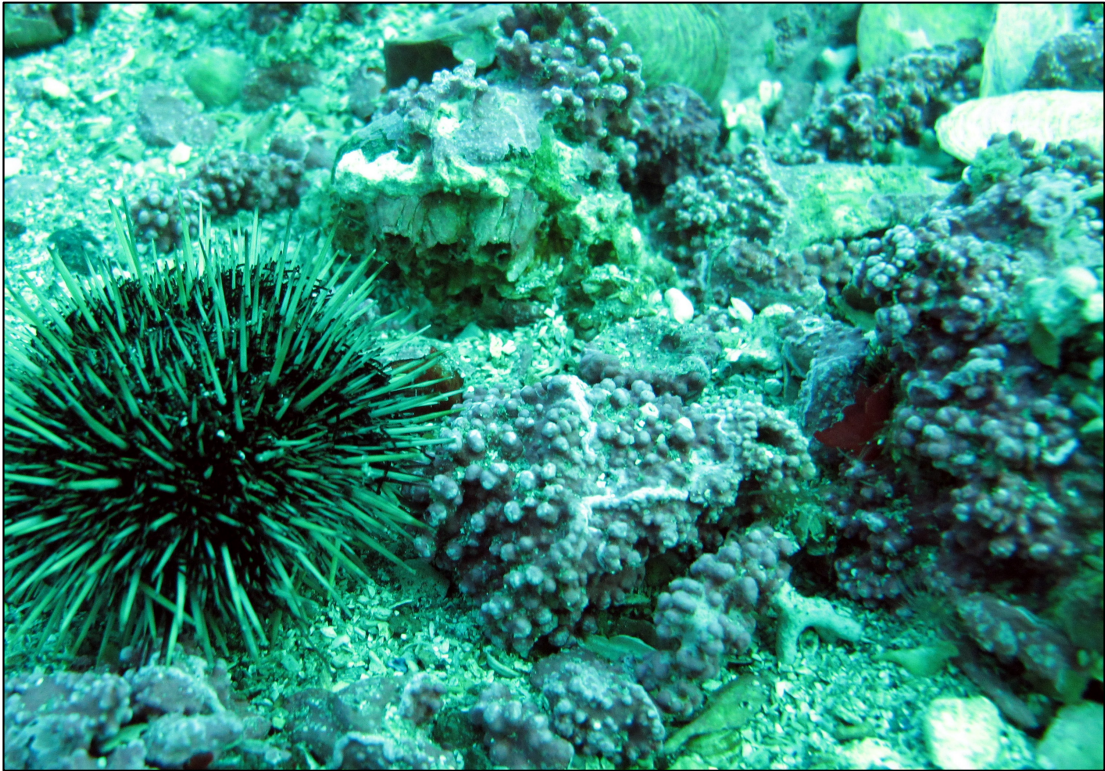

Figur 9-3 Lokalitet 1, der det ble observert løstliggende kalkalger, er markert med sirkel.

9.2.2 Lokalitet 1

Løstliggende kalkalger eller mergelforekomster er definert som marin naturtype. Avgrensningen er i dette tilfellet svært usikker. Det befinner seg trolig løstliggende kalkalger i de dypeste delene av sundet, men mye kan være ødelagt som følge av mudring i området. Områdene i øst besto av fjell i dagen og grov sand.

Området vurderes til å ha middels verdi på bakgrunn av forekomsten av kalkalger (B / regional verdi).

Figur 9-4 De løstliggende kalkalgene besto for det meste av arten vorterugl (*Lithothamnion glaciale*), her i sammen med en drøbakkråkebolle (*Strongylocentrotus droebachiensis*). Foto: Ole Kristian Larsen

9.2.3 Lokalitet 2

Et svært viktig bløtbunnsområde i strandsonen strekker seg hele veien på vestsiden av flyplassen på Langnes (NIVA 2009) (identisk med lokalitet 1 under kapittel 8.2).

9.2.4 Lokalitet 3

Utenfor Finland er det avgrenset et deltaområde, dette er vurdert som svært viktig. Grunnet den beskjedne størrelsen vurderer vi ikke at dette området fortjener status som naturtypeområde. Det bør tas ut av Naturbase.

9.2.5 Lokalitet 4

Hele Holmenbukta er avgrenset som viktig strandeng og strandsump. Ecofact kartla området i 2013 og avgrenset de små områdene der det var strandeng (se figur 9-6). Resten av området kvalifiserer etter vår vurdering ikke til verdifullt naturtypeområde og bør derfor tas ut av Naturbase.

9.2.6 Lokalitet 5

Hele Finlandsneset er avgrenset som svært viktig strandberg. Ecofact kartla området i 2013 og avgrenset da i stedet fire nye, mindre naturtypelokaliteter i området. Det bør tas ut av Naturbase.

9.2.7 Lokalitet 6

Lokaliteten stemmer ikke med oppgitt kategori og bør derfor tas ut av Naturbase (identisk med lokalitet 3 under kapittel 8.2, se denne).

Figur 9-5 Driftsvoll med strandreverumpe. Foto: Gunn-Anne Sommersel

Figur 9-6 Flyfoto med avgrensing av verdifulle naturtypelokaliteter i Holmenbukta – Grindnesområdet, etter revisjon. a Holmenbukta med 6) strandeng og strandsump, 7) naturbeitemark, 8) fugleberg og fugle fjelleng, 9) rikt strandberg, 10) driftsvoll. b Grindnes med 11) driftsvoll og 5) BN00061274 bløtbunnsområder i strandsonen (sistnevnte ble kartlagt av NIVA i 2009, resten ble kartlagt av Ecofact i 2013).

9.2.8 Nye lokaliteter

I 2013 kartla Ecofact fem nye naturtypelokaliteter i Holmenbukta, og en ny på Grindneset, se figur 9-6. I Holmenbukta var en lokalt viktig strandeng (C-verdi), og viktig naturbeitemark, fugleberg og fuglefjelleng, rikt strandberg og driftsvoll (alle B-verdi). På Grindneset ble det avgrenset en viktig driftsvoll (B-verdi).

9.2.9 Oppsummering verdifulle naturtyper

Etter revisjon av innholdet i Naturbase (se tabell 8) vurderer vi at delområdet inneholder følgende verdifulle naturtypelokaliteter:

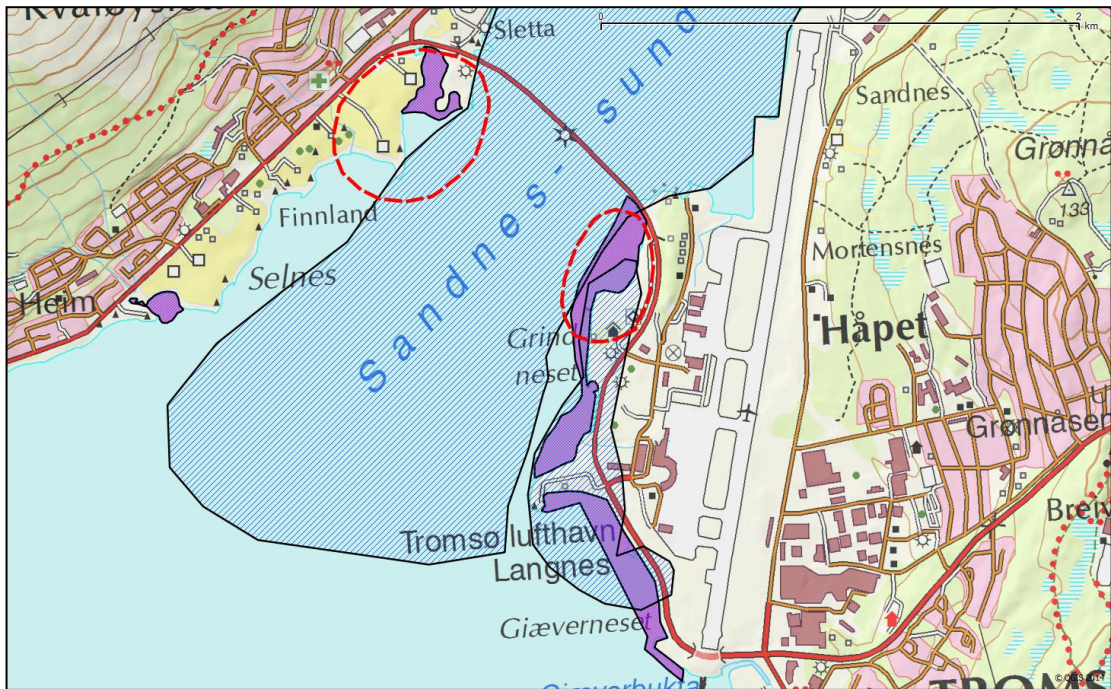
- **kalkalforekomst (B-verdi, viktig)**
- **bløtbunnsområder i strandsonen (A-verdi, svært viktig)**
- **driftsvoll (B-verdi, viktig)**
- **rikt strandberg (B-verdi, viktig)**
- **fugleberg og fuglefjelleng (B-verdi, viktig)**
- **naturbeitemark (B-verdi, viktig)**
- **strandeng og strandsump (C-verdi, lokalt viktig)**

Tabell 8 Naturtypelokaliteter fra Naturbase, med id-kode, angitt naturtype og verdi, ny verdi etter revisjon og kort merknad om endringsgrunn, samt liste over nye områder. Se tekst for forklaring. Nr er gitt til lokaliteter som er gyldige etter revisjon, og refererer til nummer på avgrensninger i figur 9-1, 9-3 og 9-6.

Nr	Id	Angitt naturtype	Angitt verdi	Ny verdi	Merknad	Korrigeres
2	BN00061274	Bløtbunnsomr i strandsonen	A	A		
	BB00018892	Deltaområde	A	-	Ikke verdifullt delta her	Tas ut
	BN00018890	Strandeng og strandsump	B	-	Feil avgrensning	Tas ut
	BN00018891	Rikt strandberg	A	-	Ikke verdifull strandberg her	Tas ut
	BN00018893	Strandeng og strandsump	A	-	Ikke verdifull strandeng her	Tas ut
1		Kalkalforekomst		B	Usikker avgrensning	
7		Strandeng og strandsump		C	Erstatter BN00018890	
8		Naturbeitemark		B	Ecofact 2013	
9		Fugleberg og fuglefjelleng		B	Ecofact 2013	
10		Rikt strandberg		B	Ecofact 2013	
11		Driftsvoll		B	Ecofact 2013	
12		Driftsvoll		B	Ecofact 2013	

9.3 Vilt

Delområde 4 Holmenbukta – Grindnes kan naturlig deles i tre ulike delområder; 1) Holmenbukta på Kvaløysida, 2) Grindneset på Tromsøya og 3) Sandnessundet mellom.

Figur 9-7 Delområde 4 Holmenbukta – Grindneset er markert med røde stiplet linje. Havarealet mellom er også en del av planområdet. Viltområdet for vadefugl er markert med lilla og yngleområde for ærfugl (Langs flyplassen) og beiteområde for ærfugl/andefugl er markert med blåskravert polygon.

Holmenbukta på Kvaløysida. Det er ingen registreringer av viltområder i Naturbase, men strandsonen er registrert som naturtype der det står at området er et viktig rasteområde for ender, sjøfugl og vadere. Denne utredningen gir grunnlag for å avgrense mudderflaten i Holmenbukten som viltområde med viltvekt 2 (middels verdi). Mudderflaten er viktig for vadefugl i trekktiden. Området brukes ofte av polarsnipen på våren (Stein Nilsen pers. medd.). I Artskart er det en god del registreringer av vadefugl av de fleste artene som opptrer regelmessig i denne regionen. Det er imidlertid ikke registrert noen store antall, men området fungerer sammen med de andre mudderflatene i området som et nettverk som til sammen har stor betydning for rastende vadefugl.

Grindneset på Tromsøya. I Naturbase er det markert av yngleområde for ærfugl med verdi A langs Grindneset. Denne utredningen gir grunnlag for å avgrense ytterligere et viltområde med verdi A. Områdene rundt Grindneset danner forholdsvis store mudderflater som er viktig for vadefugl i hele året, men aller mest i trekktiden. Området er stort og fungerer sammen med de andre mudderflatene i området som et nettverk som til sammen har stor betydning for rastende vadefugl. I Artskart ligger det inne store mengder registreringer av fugl. Flere rødlistearter som fiskemåke (NT) og storspove (NT) bruker området, men området har ikke en spesiell betydning for artene, og verdivurderes ikke videre hver for seg men blir verdisett som en del av det avgrensede viltområdet. De fleste vadefuglene som forekommer regelmessig i regionen registreres årlig. Flere arter kan forekomme i store antall (maks antall i parentes bak artsnavnet): Polarsnipe (700), myrsnipe (145), fjæreplytt (300), lappspove (164), brushane (VU) (18), sandlo (45) og heilo (60).

Sandnessundet. I Naturbase er det markert av ett større område i Sandnessundet som beiteområde for ærfugl med verdi B. Dette området er også viktig som beiteområde for flere andre andefugler. I Artskart er det blant annet registrert inntil 1500 ærfugl, 150 svartand (NT), 150 sjøorre (NT), 250 praktærflugl og 100 havelle. Området oppjusteres til viltvekt 4 og verdi A.

Tabell 9. Verdien av de ulike verdisatte temaene innen delområde 4 Holmenbukta – Grindnes.

Objekt	Tema	Viltvekt/rødlistekategori	Verdi
Beiteområde for ærfugl/andefugl	Viltområde	4	Stor
Yngleområde for ærfugl	Viltområde	3	Middels
Beiteområde for vadefugl (Grindnes)	Viltområde	4	Stor
Beiteområde for vadefugl (Holmenbukta)	Viltområde	2	Middels
Brushane	Rødlistearter	VU	Middels
Svartand	Rødlistearter	NT	Middels
Sjøorre	Rødlistearter	NT	Middels

10 SIGERSTAD – SANDNES

Figur 10-1 Kart over naturtypelokaliteter registrert i Naturbase (se tekst for forklaring).

10.1 Naturtyper

På Kvaløyasiden er dette området preget av jordbruk fra fylkesveien og ned til fjæra. Stranden består av sand-, grus- og steinstrand, men uten spesielle arter som gir verdi til denne naturtypen. På Tromsøy-siden er området preget av rideskolen med tilhørende anlegg. Det er kun små restbiotoper igjen.

10.1.1 Lokalitet 1

I midten av Sandnessundet mellom Sigerstad og Sandnes er det i Naturbase registrert en viktig kalkalgeforekomst, kartlagt av Longva mfl 1998 (NGU rapport 98.059).

10.1.2 Oppsummering verdifulle naturtyper

Vi vurderer at delområdet inneholder følgende verdifulle naturtyperlokaliteter:

- **kalkalgeforekomst (B-verdi, viktig)**

10.2 Vilt

Sigerstad-området på Kvaløya, nord for brua:

Området består av en smal strandsone som kan brukes av vadefugl på lik linje med det meste av kysten i regionen. Det er ingen store mudderflater som gir grunnlag for avgrensning av viltområde. Innenfor selve strandlinjen er det dyrket mark. I Artskart er det en del registreringer på grågås (opptil 50 individ) og snøspurv som bruker jordene som fødesøkingsområde særlig på våren.

Sandnes-området på Tromsøya, nord for Langnes:

Området består av grus og sandstrand og har nok en litt forhøyet lokal verdi for arter som sandlo, men det er ikke grunnlag for å avgrense dette området som et viltområde etter vilthåndboka. Det er ingen registrerte viltområder i Naturbase og heller ingen arter eller antall i Artskart som tilsier at dette delområdet har noen verdi utover det vanlige for slike områder.

Delområdet har ikke noen viltverdi utover det vanlige for slike områder.

11 HOLT – ÅSGÅRD

Figur 11-1 Flyfoto med avgrensning av kartlagte naturtypelokaliteter i Holt – Åsgård-området. a) Lokaliteter registrert i Naturbase 1) strandeng og strandsump. b) 2) En rekke verdifulle driftsvoller avgrenset av Ecofact i 2013 (ikke i Naturbase ennå). Arboretet ved Holt er i tillegg avgrenset som viktig naturtype i Naturbase, denne lokaliteten er ikke vurdert i forbindelse med denne utredningen.

11.1 Naturtyper

Dette området er preget av kulturmark under gjengroing, samt inngrep som veier, boligområder og annen infrastruktur. Arboretet ved Holt er kartlagt som egen naturtypelokalitet, store gamle trær. Lokaliteten er ikke vurdert i forbindelse med denne utredningen.

11.1.1 Lokalitet 1

Stranden fra Sorgenfri til nedenfor Åsgård er tidligere kartlagt som viktig strandeng og strandsump. Dette er en stein- og grusstrand uten egentlig strandeng. Vi vurderer derfor at denne lokaliteten bør tas ut av Naturbase.

11.1.2 Nye lokaliteter

Heile veien fra Norheim og nordover til Sjølund gartneri har Ecofact i 2013 kartlagt en rekke driftsvoller. Dette er en viktig naturtypelokalitet.

11.1.3 Oppsummering verdifulle naturtyper

Etter revisjon av innholdet i Naturbase (se tabell 10) vurderer vi at området inneholder følgende verdifulle naturtypeområder:

- **driftsvoll (B-verdi, viktig)**

Tabell 10 Naturtypelokaliteter fra Naturbase, med id-kode, angitt naturtype og verdi, ny verdi etter revisjon og kort merknad om endringsgrunn, samt liste over nye områder. Se tekst for forklaring.

Nr	Id	Angitt naturtype	Angitt verdi	Ny verdi	Merknad	Korrigeres
1	BN00018911	Strandeng og strandsump	B	-	Ikke verdifull strandeng her	Tas ut
2		Driftsvoll		B	Kartlagt av Ecofact 2013	ny

12 NORRØNA – GIÆVERBUKTA

Figur 12-1 a) Kartavgrensing av registrert naturtypelokalitet i Naturbase og b) flyfoto over samme område. Etter revisjon er det ingen verdifulle naturtypelokaliteter i dette området.

12.1 Naturtyper

Dette området er preget av kulturmark under gjengroing, samt inngrep som veier, boligområder og annen infrastruktur.

12.1.1 Lokalitet 1

Et mindre område er i Naturbase avgrenset som rikmyr, med blant annet forekomst av lappmarihånd, stortveblad, skogmarihånd, blåtopp og fjelltistel, perlevintergrønn, svartopp. I dag er dette området så gjengrodd med skog at det ikke lenger kvalifiserer som naturtypeområde. Lokaliteten bør derfor tas ut av Naturbase.

12.1.2 Oppsummering verdifulle naturtyper

Etter revisjon av innholdet i Naturbase (se tabell 11) vurderer vi at den tidligere registrerte rikmyren er så gjengrodd at den bør tas ut av Naturbase, og at det aktuelle området derfor per idag **ikke inneholder verdifulle naturtypeområder**.

Tabell 11 Naturtypelokaliteter fra Naturbase, med id-kode, angitt naturtype og verdi, ny verdi etter revisjon og kort merknad om endringsgrunn. Se tekst for forklaring.

Nr	Id	Angitt naturtype	Angitt verdi	Ny verdi	Merknad	Korrigeres
1	BN00018906	Rikmyr	A	-	Ikke verdifull rikmyr nå mer	Tas ut

12.2 Vilt

Det er ingen registrerte viltområder i Naturbase og heller ingen arter eller antall i Artskart som tilsier at dette delområdet har noen verdi utover det vanlige for området. Habitatet tilsier heller ikke at det er et særlig stort potensial for at det finnes viktige funksjonsområder for vilt her.

Delområdet har ikke noen viltverdi utover det vanlige for slike områder.

13 HÅPET – MORTENSNES

13.1 Naturtyper

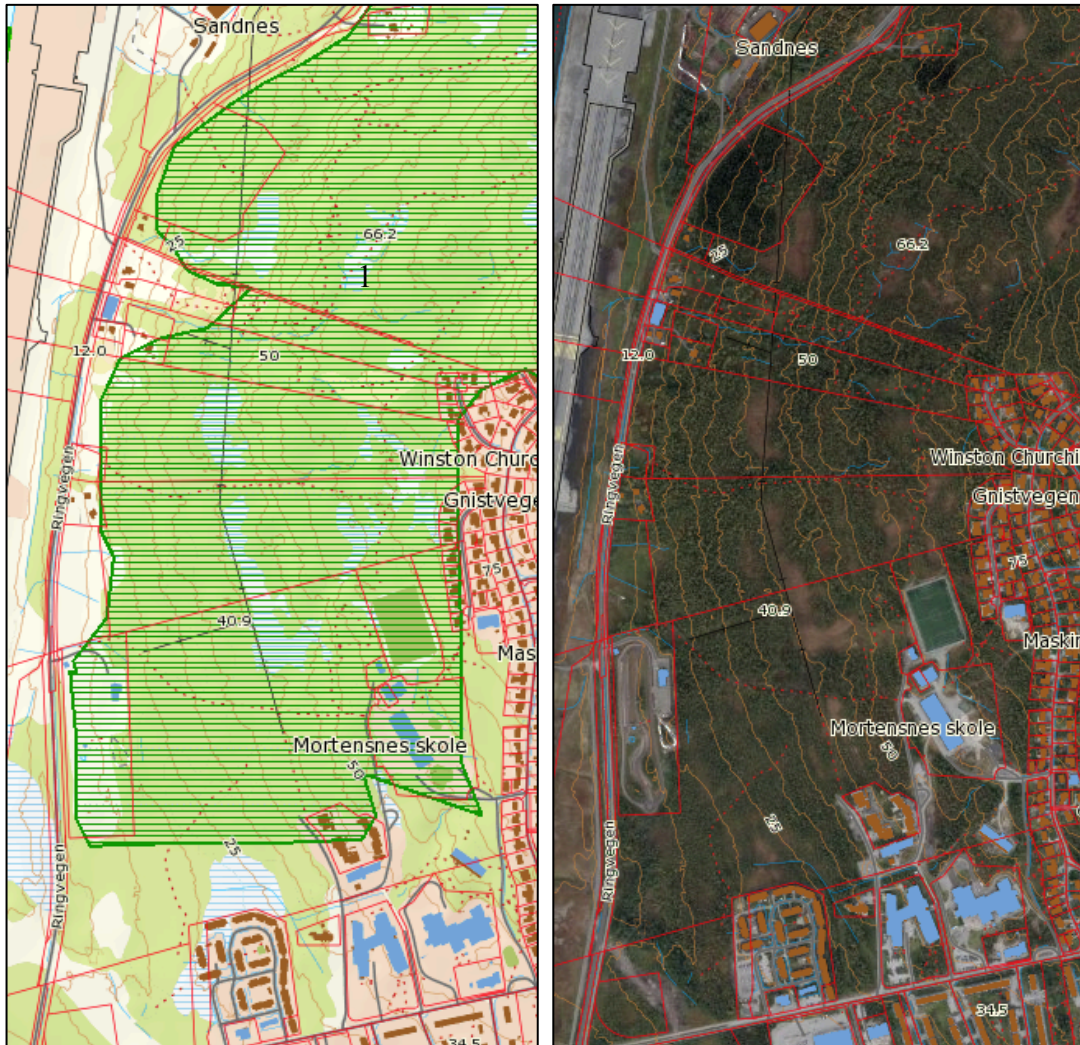
13.1.1 Lokalitet 1

Et stort område nord på Tromsøya er kartlagt som viktig bjørkeskog med høgstauder. Verdibegrunnelsen i Naturbase er at dette er et viktig sammenhengende grøntområde, leveområde for mange arter, og at det mot Hamna finnes rike myrer med breiull og lappmarihånd som er rødlistearter.

Ved befaring av delområdet nord for Håpet fant vi riktig nok mosaikk av rik bjørkeskog og myrer, noen av dem av typen rikmyr med arter som gulstarr, flaskestarr, fjellfrøstjerne og myrstjernemose. Det var også mindre, rikere sumpskogpartier, og tørrere morenehauger preget av tidligere beite, med mye einer.

Imidlertid er skogen ikke så spesiell i dette området at vi vurderer den som mer enn lokalt viktig. Rik boreal løvskog av utformingen bjørkeskog er vanlig i regionen og skal ifølge utkast til nye faktaark for DN-håndbok 13 kun avgrenses når det finnes dokumenterte rødlistearter eller rødlista naturtyper. Det er ikke registrert rødlistede planter, moser, lav eller sopp innenfor undersøkelsesområdet mellom Håpet og Sandnes. Forekomst av rikmyr og rikere sumpskogpartier trekker verdien opp, det samme gjør innslagene av gammelt kulturlandskap med eldre trær og små ravedaler med beitepreget vegetasjon.

Vi mener det aktuelle delområdet høyst har lokal verdi som naturtypeområde, men at som en del av et større sammenhengende område kan verdien likevel være viktig (B-verdi). Vi har imidlertid ikke vurdert og befart hele naturtypelokaliteten, bare den delen som var aktuell for tiltak.

Figur 13-1 a Kartavgrensing av registrert naturtypelokalitet i Naturbase (bjørkeskog med høgstaudeer viktig). Avgrensingen strekker seg utenfor undersøkt delområde, over det meste av nord-Tromsøya. b Flyfoto over samme område

13.1.2 Oppsummering verdifulle naturtyper

Etter revisjon av innholdet i Naturbase (se tabell 12) vurderer vi at det aktuelle delområdet høyst har lokal verdi som naturtypeområde, men at den avgrensede naturtypelokaliteten som helhet likevel kan være viktig (B-verdi). Etter dagens retningslinjer finnes følgende naturtypelokalitet i området:

- **Rik boreal løvskog av utformingen bjørkeskog (lokalt viktig, C-verdi) med**
 - rikmyr (mosaikk)
 - rikere sumpskog (mosaikk)
 - raviner (mosaikk)

Tabell 12 Naturtypelokaliteter fra Naturbase, med id-kode, angitt naturtype og verdi, ny verdi etter revisjon og kort merknad om endringsgrunn. Se tekst for forklaring.

Nr	Id	Angitt naturtype	Angitt verdi	Ny verdi	Merknad	Korrigeres
1	BN00018889	Bjørkeskog med høgstauder	B	C	Gjelder aktuelt delområde	X

13.2 Vilt

Området består av høgstaudebjørkeskog og har nok en forhøyet lokal verdi for spurvefugler, men det er ikke grunnlag for å avgrense dette området som et viltområde etter vilthåndboka. Det er heller ikke stort potensial for at det finnes rødlistede viltarter innen dette delområdet. Det er ingen registrerte viltområder i Naturbase og heller ingen arter eller antall i Artskart som tilsier at dette delområdet har noen verdi utover det vanlige for slike områder.

14 GRØNNÅSEN – BREIVIKA

Figur 14-1 a Kartavgrensing av registrert naturtypelokalitet i Naturbase og b flyfoto over samme område. Etter revisjon er det ingen verdifulle naturtypelokaliteter i dette området.

14.1 Naturtyper

14.1.1 Lokalitet 1 og 2

Et stort område nord på Tromsøya, både nord og sør for Tverrforbindelsen (lokalitet 1 og 2 i figur 14-1a) er kartlagt som viktig bjørkeskog med høgstauder. Det er lite bjørkeskog innenfor det aktuelle delområdet som vi befarte. Områdene rundt Tverrforbindelsen er dominert av store granplantefelt, som ikke kan klassifiseres som verdifull naturtype. Bjørkeskogen i det befarte delområdet har ikke kvaliteter som gir grunnlag for avgrensning av verdifulle naturtypelokaliteter her.

14.1.2 Lokalitet 3

Området med og rundt Botanisk hage er kartlagt som viktig parklandskap. Ved befaring fant vi ikke kvaliteter som ga grunnlag for avgrensning av verdifulle naturtypelokaliteter i dette området.

Botanisk hage er et parklandskap, men ikke med så gamle trær eller med så spesialiserte arter at den kan representere et verdifullt ”erstatningsbiotop på tresatt mark”, som etter gjeldende terminologi er den aktuelle naturtypen for parkområder.

Registreringer av rødlistearter fra området i nærheten av Botanisk hage inkluderer arten almelav (NT), som er en av artene som ofte finnes i verdifulle erstatningsbiotoper på tresatt mark (Artskart). Det er imidlertid usikkert om denne er funnet innenfor det aktuelle delområdet, og selve funnet er så gammelt at det ikke er sikkert arten fortsatt finnes i området. Funnet blir derfor ikke tillagt vekt i denne vurderingen.

Området rundt botanisk hage kan klassifiseres som ”rik boreal løvskog”, men den innehar ikke de kvaliteter som skal til for å nå over terskelverdi for avgrensning.

14.1.3 Oppsummering verdifulle naturtyper

Etter revisjon av områdene som ligger i Naturbase (se tabell 13) vurderer vi at det aktuelle delområdet **ikke inneholder verdifulle naturtypelokaliteter**.

Tabell 13 Naturtypelokaliteter fra Naturbase, med id-kode, angitt naturtype og verdi, ny verdi etter revisjon og kort merknad om endringsgrunn. Se tekst for forklaring.

Nr	Id	Angitt naturtype	Angitt verdi	Ny verdi	Merknad	Korrigeres
	BN00018889	Bjørkeskog med høgstauder	B	-	Granplantefelt i delområde	Del tas ut
	BN00018900	Bjørkeskog med høgstauder	B	-	Granplantefelt i delområde	Del tas ut
	BN00018902	Parklandskap	A	-	Ingen verdifulle naturtyper	Tas ut

14.2 Vilt

Det er ingen registrerte viltområder i Naturbase og heller ingen arter eller antall i Artskart som tilsier at dette delområdet har noen verdi utover det vanlige for området. Habitatet tilsier heller ikke at det er et særlig stort potensial for at det finnes viktige funksjonsområder for vilt her.

15 OPPSUMMERING AV NATURVERDIER

Tabell 13 oppsummerer naturverdiene i de ni delområdene.

Tabell 13 Oppsummering av naturverdier i de ni delområdene: marine og terrestriske naturtyper, viltområder og rødlistede pattedyr, fugler, sopp, lav, moser, og høyere planter som er knyttet til områdene.

Delområde	Type	Innhold	Verdi
1 Sørbotn - Klubben	Marin	Bløtbunnsomr i strandsonen (inkl. ålegraseng)	A (B)
	Terr.	Strandeng og strandsump	A
	Terr	Beitemyr (inkl rikmyr)	C (B)
	Terr	Beiteskog	B
	Terr	Rikere sump- og kildeskog	C
	Vilt	Yngleområde ærfugl	Middels
	Vilt	Vinter- og beiteområde andefugl	Stor
	Vilt	Beiteområde vadefugl	Stor
	Pattedyr	Oter (VU)	Middels
	Fugl	Svartand (NT)	Middels
	Fugl	Sjørre (NT)	Middels
	Fugl	Fiskemåke (NT)	Middels
	Fugl	Tyvjo (NT)	Middels
	Sopp	Mørkskjellet vokssopp	VU
	Mose	Kadavermose	VU
Mose	Bruntann-nikkemose	NT	
2 Håkøya	Marin	Israndavsetninger	B
	Terr.	Beiteskog	C
	Terr	Gammel boreal løvskog	B
	Terr	Strandeng og strandsump	B
	Vilt	Yngleområde ærfugl	Middels
	Vilt	Beiteområde ærfugl	Middels
	Vilt	Beiteområde vadefugl	Middelse
Fugl	Storspove (NT)	Middels	
3 Selnes – Langnes	Marin	Bløtbunnsområder i strandsonen	A
	Marin	Skjellsandforekomst	Liten-middels
	Terr.	Driftsvoll	B
	Vilt	Yngleområde ærfugl	Middels
	Vilt	Beiteområde for andefugl/ærfugl	Stor
	Vilt	Beiteområde vadefugl (Selnes)	Middels
	Vilt	Beiteområde vadefugl (Langnes)	Stor
	Fugl	Brushane (VU)	Middels
	Fugl	Fiskemåke (NT)	Middels
	Fugl	Svartand (NT)	Middels
Fugl	Sjørre (NT)	Middels	
Planter	Fjellnøkleblom	NT	
4 Holmenbukta – Grindnes	Marin	Bløtbunnsområder i strandsonen	A
	Marin	Kalkalgeforekomst	B
	Terr.	Driftsvoll (Holmenbukta og Grindnes)	B
	Terr.	Strandeng og strandsump (Holmenbukta)	B
	Terr.	Naturbeitemark (Holmenbukta)	B
	Terr.	Fugleberg og fuglefjelleng (Holmenbukta)	B
	Terr.	Rikt strandberg	B
	Vilt	Yngleområde ærfugl	Middels
	Vilt	Beiteområde for andefugl/ærfugl	Stor
	Vilt	Beiteområde vadefugl (Selnes)	Middels
	Vilt	Beiteområde vadefugl (Grindnes)	Stor
	Fugl	Brushane (VU)	Middels
	Fugl	Fiskemåke (NT)	Middels
	Fugl	Svartand (NT)	Middels
	Fugl	Sjørre (NT)	Middels
Planter	Fjellnøkleblom	NT	
5 Sigerstad – Sandnes	Marin	Kalkalgeforekomst	B
	Terr.	Ingen verdifulle naturtyper	-

	Vilt	Ingen verdifulle viltområder	-
	Arter	Ingen spesielle	-
6 Holt – Åsgård	Marin	Ikke undersøkt	-
	Terr.	Driftsvoll	B
	Vilt	Ingen verdifulle viltområder	-
	Arter	Ingen spesielle	-
7 Norrøna - Workinmarka	Terr.	Ingen verdifulle naturtyper	-
	Vilt	Ingen verdifulle viltområder	-
	Arter	Ingen spesielle	-
8 Håpet – Mortensnes	Terr.	Rik boreal løvskog (inkl rikmyr og rikere sump og kildeskog)	C
	Vilt	Ingen verdifulle viltområder	-
	Arter	Ingen spesielle	-
9 Grønnåsen – Breivika	Terr.	Ingen verdifulle naturtyper	-
	Vilt	Ingen verdifulle viltområder	-
	Arter	Ingen spesielle	-

16 KILDER

Bratli H 2014. *Strandeng og strandsump*. Utkast til faktaark for ny DN-håndbok 13, Miljødirektoratet 2014.

Jansson U 2013. *Rik boreal løvskog*. Utkast til faktaark for ny DN-håndbok 13, Miljødirektoratet 2014.

Jansson U 2013 (rev. 2013-2014 av Hofton TH, Reiso S og Bendiksen E). *Gammel boreal løvskog*. Utkast til faktaark for ny DN-håndbok 13, Miljødirektoratet 2014.

Norderhaug A og Svalheim E 2014. *Beiteskog*. Utkast til faktaark for ny DN-håndbok 13, Miljødirektoratet 2014.

Direktoratet for naturforvaltning 2007. *Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN Håndbok 19-2001. Revidert 2007. 51*

Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.). 2010. *Norsk rødliste for arter 2010*. Artsdatabanken, Norge.

Sommersel, G.-A. og Skottvoll, B.S. 2014. *Kartlegging av naturtyper i Tromsø kommune, Troms fylke*. Ecofact rapport 348, 211 s.

17 AKTUELLE HÅNDBØKER

Truede arter og naturtyper:

Norsk Rødliste 2010

Norsk rødliste for naturtyper 2011

(www.artsdatabanken.no)

Naturmangfold:

DN-håndbok 13-2007 (kartlegging og verdsetting av naturtyper) (*nye faktaark 2014*)

DN-håndbok 11-2000 (viltkartlegging)

DN-håndbok 19-2001 (marint)

(www.miljodirektoratet.no)

Nærmiljø og friluftsliv:

DN-håndbok 25-2004 (kartlegging og verdsetting av friluftsområder)

DN-håndbok 23-2003 (grønnstruktur og arealplan)

DN-håndbok 24-2003 (marka – tettstedsnære naturområder)

DN-håndbok 18-2001 (KU friluftsliv)

DN-håndbok 6-1994 (grønnstruktur i byer)

(www.miljodirektoratet.no)

Konsekvensutredning:

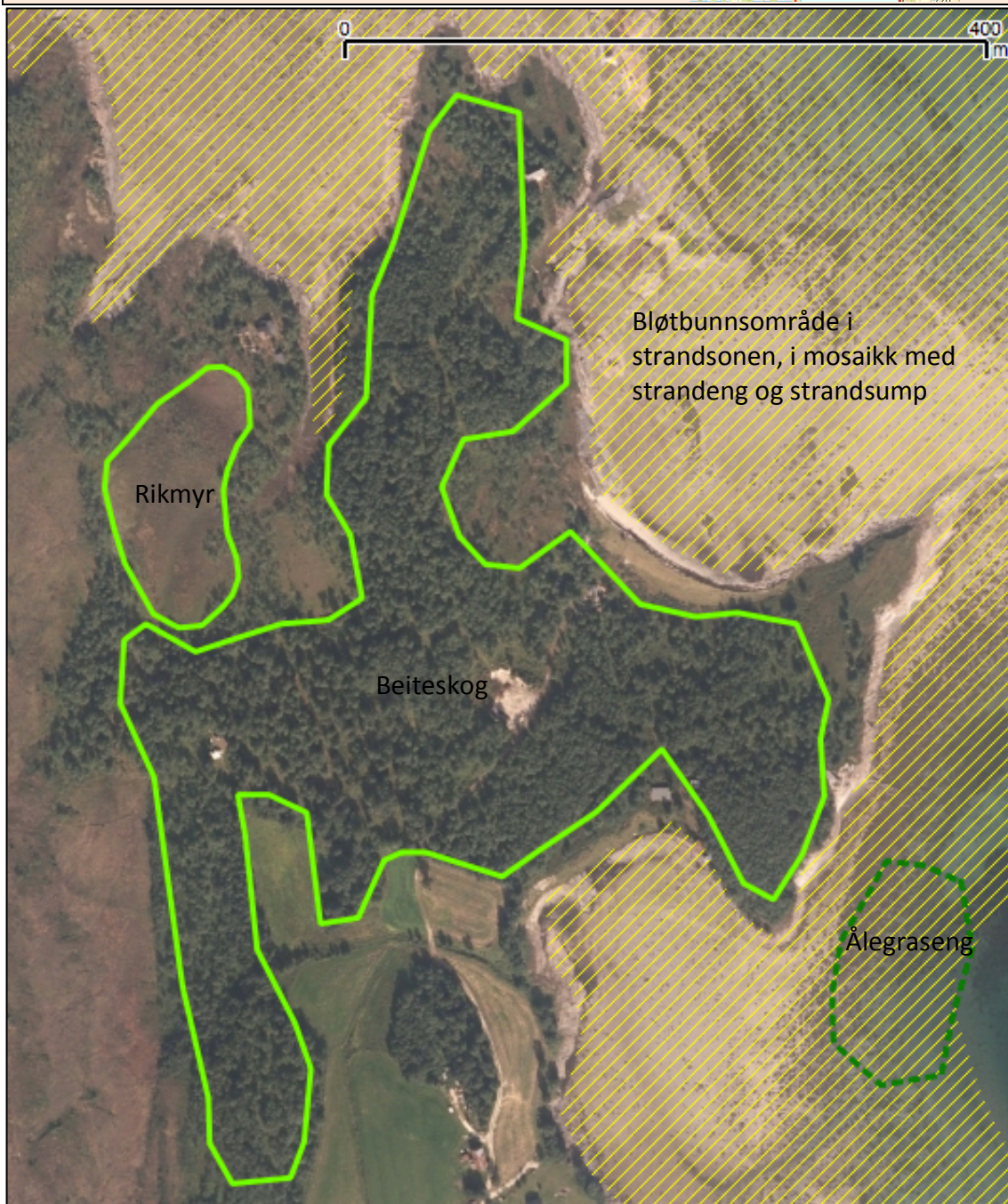
Vegdirektoratets håndbok V712 Konsekvensanalyser (2014, faglig innhold 2006)

(www.vegvesen.no)

1 FAKTA-ARK TIL NATURBASE

17.1 Naturtypelokalitet: Klubben 1 – beiteskog

Klubben, Tromsø kommune	
Hovedtype:	D06- Beiteskog
Utforming:	D0604 Beiteskog på kalkmark
Verdi:	B
Siste feltsjekk:	21.08.2014 – Ecofact v/Christina Wegener

Innledning: I forbindelse med konsekvensutredning for ny kommunedelplan Tromsø (ny Kvaløyforbindelse og ny Tverrforbindelse) ble området kartlagt av Christina Wegener i Ecofact, 21. august 2014.

Beliggenhet/avgrensning, naturgrunnlag: Området ligger nedenfor fylkesvei 858 ut mot Klubben på sørøstsiden av Kvaløya. I vest består berggrunnen av granat-muskovittskifer og gneis, i øst er det et rikere belte med kalkspatmarmor i veksling med glimmerskifer og gneis. Berggrunnen er dekket av tykke eller tynne marine avsetninger, som i vest avløses av myr og torv.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Beiteskog (D06) – beiteskog på kalkmark (D0604).

Artsmangfold: De rødlistede artene mørkskjellet vokssopp (VU), kadavermose (VU) og bruntann-nikkemose (NT) er registrert i Artskart innenfor området.

Påvirkning/bruk og trusler: Opphør av beite kan føre til at dette området endrer karakter og at arter knyttet til kulturlandskapet forsvinner. Nedbygging (hytter, veier) og/eller tilplanting med fremmede arter er trusler som kan være aktuelle i dette området.

Del av et helhetlig landskap: Området er del av et vakkert kulturlandskap, med et stort verneområde (Ramsar-område) på østsiden, verdifulle strandeng- og bløtbunnsområder i strandsonen på nordsiden, samt et stort våtmarksområde som kan klassifiseres som beitemyr eller boreal fukthei med litt rikmyr på vestsiden.

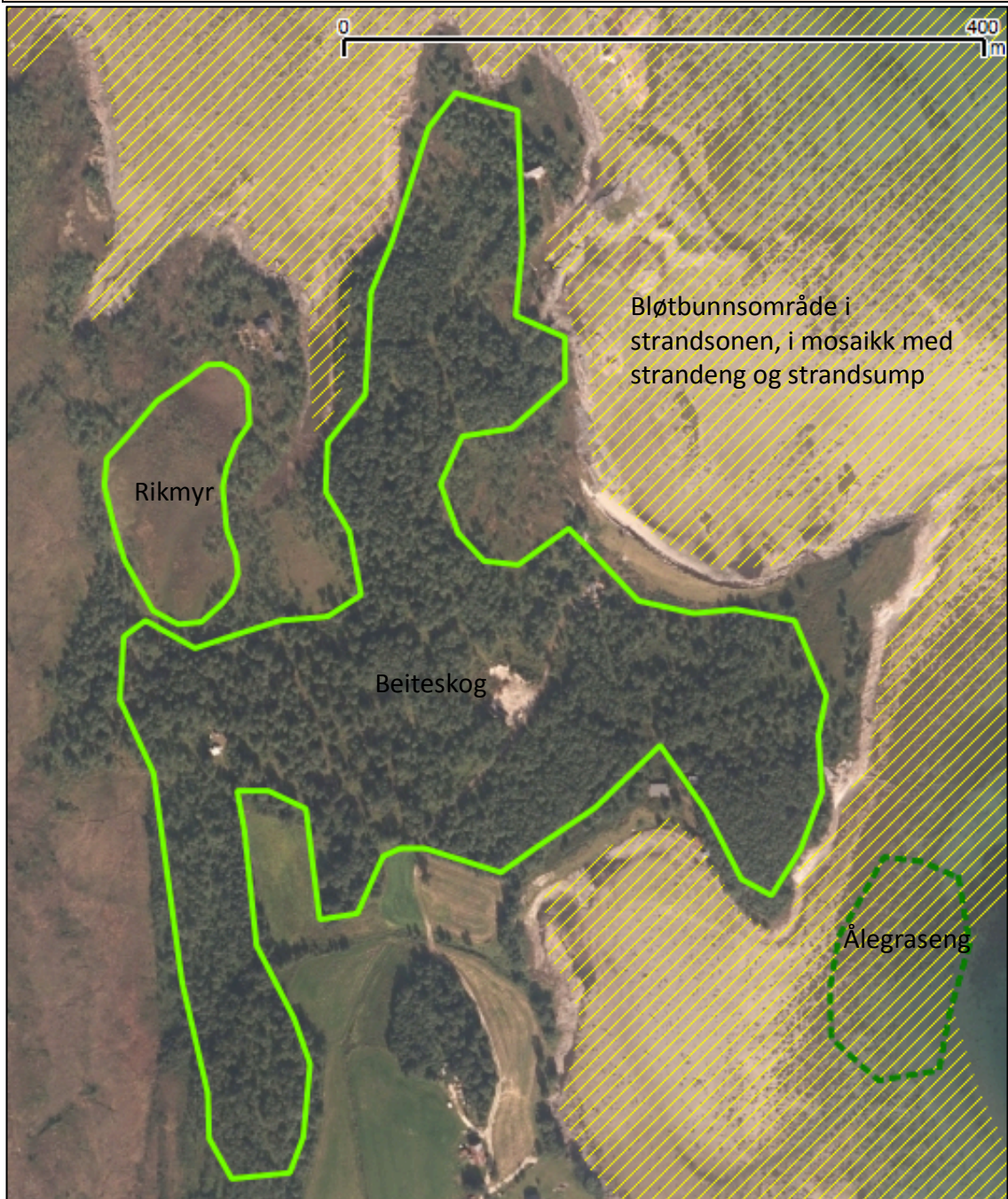
Verdivurdering: Størrelsen av området, kontinuitet i beiting med tilnærmet tradisjonelt beitetrykk, flere rødlista arter og arter som er tydelig beiteavhengige bidrar til at vi vurderer denne skogen som minst viktig (B-verdi).

Skjøtsel og forvaltningsråd: Naturtypen kan kun bevares dersom tilstrekkelig beite opprettholdes, helst med flere husdyrarter (sau og storfe).

1.1 Naturtypelokalitet: Klubben 2 – Rikmyr

Klubben 2, Tromsø kommune

Hovedtype:	A05- Rikmyr
Utforming:	A0501 Åpen intermediær og rikmyr i låglandet
Verdi:	B
Siste feltsjekk:	21.08.2014 – Ecofact v/Christina Wegener

Innledning: I forbindelse med konsekvensutredning for ny kommunedelplan Tromsø (ny Kvaløyforbindelse og ny Tverrforbindelse) ble området kartlagt av Christina Wegener i Ecofact, 21. august 2014.

Beliggenhet/avgrensning, naturgrunnlag: Området ligger nedenfor fylkesvei 858 ut mot Klubben på sørøstsiden av Kvaløya. Berggrunnen består av granat-muskovittskifer og gneis, som i øst grenser til et rikere belte med kalkspatmarmor i veksling med glimmerskifer og gneis. Berggrunnen er hovedsakelig dekket av myr og torv, som i øst avløses av tynne marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Rikmyr (A05) – åpen intermediær og rikmyr i låglandet

Artsmangfold: Ingen rødlistede arter er registrert i Artskart innenfor området.

Påvirkning/bruk og trusler: Opphør av beite kan føre til at dette området gror igjen. Nedbygging (hytter, veier) og/eller tilplanting med fremmede arter er trusler som kan være aktuelle i området.

Del av et helhetlig landskap: Del av et stort våtmarksområde som kan klassifiseres som beitemyr eller boreal fukthei.

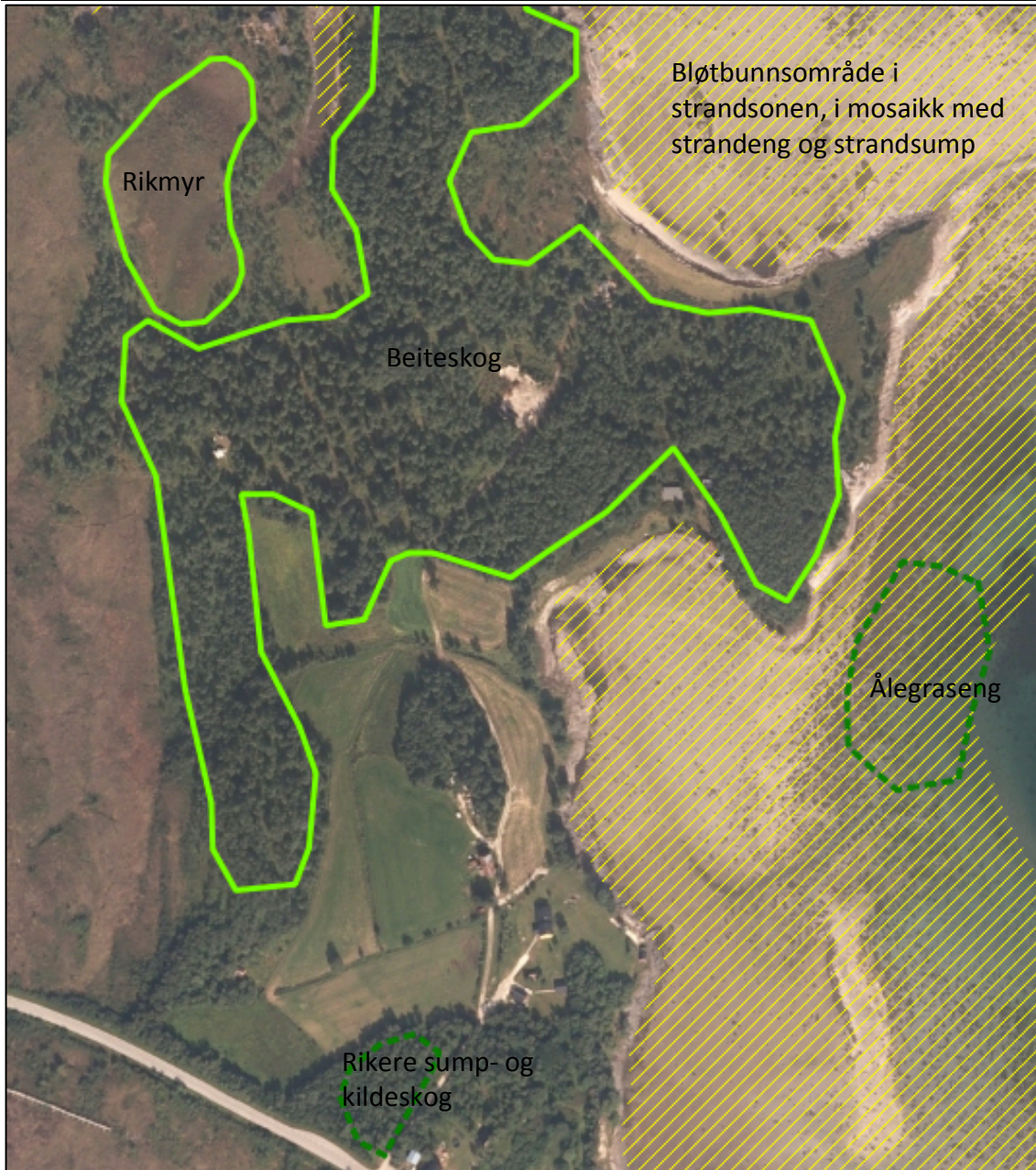
Verdivurdering: Området vurderes som viktig på grunn av at det er en del av et stort våtmarksområde nær kysten og ligger i et verdifullt kulturlandskap der beite og slått har vært med å forme landskap og natur fram til i dag.

Skjøtsel og forvaltningsråd: Naturverdiene bevares best dersom beite opprettholdes.

1.2 Naturtypelokalitet: Klubben 3 – rikere sump- og kildeskog

Klubben, Tromsø kommune

Hovedtype:	F06 – Rikere sump- og kildeskog
Utforming:	F0606 Rikere løvsumpskog
Verdi:	C
Siste feltsjekk:	21.08.2014 – Ecofact v/Christina Wegener

Innledning: I forbindelse med konsekvensutredning for ny kommunedelplan Tromsø (ny Kvaløyforbindelse og ny Tverrforbindelse) ble området kartlagt av Christina Wegener i Ecofact, 21. august 2014.

Beliggenhet/avgrensning, naturgrunnlag: Området ligger nedenfor fylkesvei 858 ut mot Klubben på sørøstsiden av Kvaløya. Berggrunnen består av granat-muskovittskifer og gneis, som i øst grenser til et rikere belte med kalkspatmarmor i veksling med glimmerskifer og gneis. Berggrunnen er dekket av tykke eller tynne marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Rikere sump- og kildeskog (F06) – rikere løvsumpskog i låglandet

Artsmangfold: Ingen rødlistede arter er registrert i Artskart innenfor området.

Påvirkning/bruk og trusler: Hogst, drenering og nedbygging kan true naturtypeområdet

Del av et helhetlig landskap: Del av et vakkert kulturlandskap

Verdivurdering: Området vurderes som lokalt viktig på grunn av at det er en del av et verdifullt kulturlandskap og ligger nær flere verdifulle naturtyper og nær et verneområde med internasjonal status som Ramsar-område

Skjøtsel og forvaltningsråd: Naturverdiene bevares best dersom de får ligge i fred